

Халқ Сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

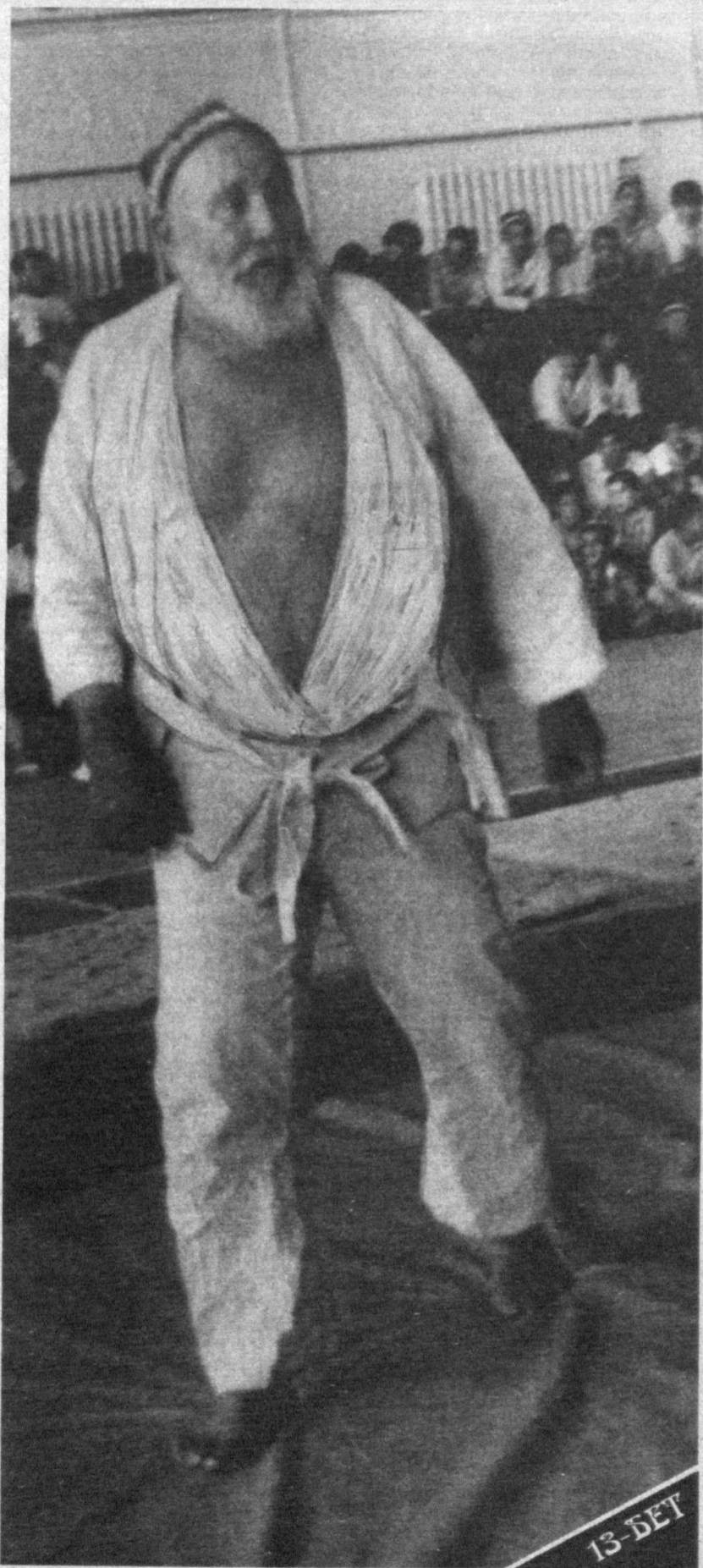
5 АПРЕЛЬ

№ 74-75
(1591-1592)

ШАНБА
1997 йил

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

АЛПОМИШЛАР ЎТГАН БУ ЭЛДА

13-БЕГ

12-БЕГ

Мамъун академияси

ИНСОН ВА

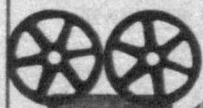
ҚОНУН

7-БЕГ

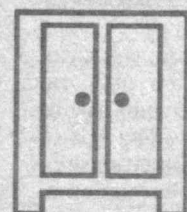
4-БЕГ

11-бет

«ТОМЧИДА ДЕНГИЗ
КЎРИНАДИ»

3-бет

«ИШНИНГ
КЎЗИНИ БИЛГАН
ОДАМЛАР»

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ МАЖЛИСИДА

ДЕМОКРАТИК ЎЗГАРИШЛАР ЙЎЛИДА

Мамлакатимизда рўй бераётган туб демократик ўзгаришлар ҳаётимизга ўзгача бир жўшқинлик бахш этмоқда. Воқеалар ривожини шу даражада жадал кечмоқдаки, кечагина янгилик деб қабул қилинган мезонлар бугунга келиб замон талабларига жавоб бера олмай қолаётти. Халқ ҳўжалигининг барча соҳаларида чуқур ислохотларни амалга оширишга киришилганлиги ва бу борада янгича, ўзимизгагина хос йўللار кашф этилаётганлиги боиси ҳам шунда.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг ҳар бир учрашувда сўзлаган нутқи ва мустақилликни мустаҳкамлашнинг турли муаммолари юзасидан қилган маърузаларида айни ана шу гоё алоҳида ажралиб туриши бежиз эмас. Давлатимиз раҳбари Олий Мажлиснинг олтинчи сессиясида ҳозирги босқичдаги демократик ислохотларни чуқурлаштиришнинг муҳим йўналишларига тўхталиб, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларининг ҳимоя қилинишини таъминлаш, фуқаролар сиёсий фаоллигини ошириш, жамиятни янада демократлаштириш шароитида «тўртинчи ҳокимият» бўлиши оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш, қонунларни ишлаб чиқиш ҳамда қонун ҳужжатларининг ижросини назорат қилиш механизмини такомиллаштириш, суд ислохотини чуқурлаштириш, одил судлов тизимини демократлаштириш, ижроия ҳокимиятини ислоҳ қилиш, фуқароларни ҳуқуқий тарбиялашни тубдан яхшилаш сингари муаммолар хусусида дастурий гоёларни илгари сурган эди.

Шундан сўнг Олий Мажлис Кенгаши қарори билан Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Олий Мажлис VI сессиясидаги нутқидан ва Олий Мажлиснинг ушбу масала юзасидан қабул қилган қароридан келиб чиқадиган вазифаларни амалга оширишга доир тадбирлар ишлаб чиқилиб, бу вазифалар бажарилишини ташкил этиш бўйича Э. Халилов раислигида республика комиссияси тузилган эди. Вазирликлар ва идораларнинг, жамоат бирлашмаларининг раҳбарлари ва етакчи мутахассисларидан иборат таркибдаги ушбу комиссия ҳамда махсус ишчи гуруҳлари белгиланган тадбирларни амалга ошириш юзасидан иш бошлаб юборганига ҳам олти ойдан ошди. (Давоми 2-бетда).

МУХБИР БОНГ УРАДИ

Кейинги йилларда Хоразм вилоятида хизмат кўрсатиш шохобчалари икки баробар ортди. Бироқ иш ўринлари сони 10 мингга қисқарди. Нера?

НА СОҲИБИ, БОР МИЖОЗИ

Бундан 3-4 йил муқаддам вилоят аҳолига маиший хизмат кўрсатиш тармоғида 1,5 мингдан зиёд шохобча мавжуд эди. Ҳозир 3 мингдан ортиб кетди. Бироқ уларнинг саноклиси фаолият юритапти, холос. Эшигига отнинг калласидай кулфлар урилган «хизмат ўчоқлари»ни кўриб, одамлар ҳайрон.

Хўш, ўзи нима гап? Ёки вилоятда бундай хизматга эҳтиёж қолмадими?

Масалан, Гурлан туманида маиший хизмат нуқталари сони ўтган йиллар мобайнида қарийб 2,5 баробар кўпайиб, 380 тага етди. Лекин маиший хизмат уюшмасига аъзо бўлганлари 50-60 та, холос. Қолганлари корхоналар, хўжаликлар, ташкилот ва муассасалар қошида фаолият кўрсатаётгани боис тушумлари туман газнаси юзини кўрмапти.

Лекин соҳанинг оғир аҳволга тушиб қолишининг асосий сабаби бошқа ёқда. 1993-94 йилларда хусусийлаштириш номига ва палапарттиш ўтказилди. Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарорини «Нимаики қилиб бўлса ҳам бажариш»га зўр берилди. Оқибатда кўпгина дангиллама иморату ишлаб чиқариш воситалари дуч келган ташкилот ва одамларга инъом қилиб юборилаверди. Улар орасида текин ёки сув текин берилганлари канча. Шундай ҳоллар ҳам бўлдики, маиший хизмат

шохобчалари жойлашган бино бировга, унинг ичидаги жиҳоз ва ускуналар эса бошқа бировга «ҳадя» этилди.

-- Шу каби бош-бошдоқлик оқибатида қарийб 4 йил ишсиз қолдик, -- дейди «Орзу» хусусий корхонаси раҳбари, урганчлик тadbиркор Машариф Отажонов. -- Авваллари бутун воҳага донғи кетган «Меҳрибон» маиший хизмат ательеси эса ўзаро низолар, фисқу-фасод маконига айланди. 40 дан зиёд тикувчи ва бичувчилар аро йўлда қолди. Айрим ҳомиладор аёллар «суюнчи пули» у ёқда турсин, ҳатто қонуний нафақаларидан ҳам бебаҳра қолишди. Энг ёмони, шу атрофда истиқомат қилувчи минглаб аҳолига хизмат кўрсатиш йўққа чиқарилди.

-- Оиламиз аъзоларидан ҳеч ким бу соҳа эгаси эмас. Бунга хоҳишимиз ҳам йўқ, -- очигини айтиб қўя қолди Янгиариқ тумани марказида бир йўла икита шохобчани хусусийлаштириб олган М. Саидов. -- Мулк эгаси ҳисобланган ўғилларим асли — қурувчи. Ҳозир эса — тижоратчи. Ризқимизни савдосотикдан тераяпмиз. Қарамоғимиздаги 2 та маиший хизмат шохобчасини 1993 йили аввалги пулга ҳисоблаганда салкам 500 минг сўмга сотиб олганмиз. Хуллас, билмаган ишимизга унмамадик. Энди

кун ишлатилмаган. Бу нарса унинг соҳибини заррачама қизиқтирмайди. Ҳозир унинг ҳаёли элга ҳалол хизмат қилиш эмас, бир пайтлар арзимаган пулга сотиб олган иншоотни бир неча баробар ортигига пуллаш ташвиши билан банд.

Урганч шаҳрини қоқ иккига бўлиб оқувчи Шовот каналининг чап соҳилида яшовчи 30 мингдан зиёд кишига 5-6 йил муқаддам бор-йўғи битта ҳаммом хизмат кўрсатарди. Энди бўлса у ҳам йўқ. Бино хусусийлаштирилгани ҳамону унинг эгаси -- Тошкентдаги «Тимарк» фирмаси мутасаддиси ғойиб бўлди. Мана уч йилдики, қорасини кўрсатмаяпти. Излашдан наф йўқ, барибир топилмайди. Ўша пайтларда заҳдан нурай бошлаган бино қаровсизликдан бутунлай ночор аҳволга тушиб қолди. «Ўзбекистон» кўчасидаги сартарошхона эгалигини 1993 йили қўлга киритган Д. Дурдиев ҳам бирон кун аҳолига хизмат кўрсатмади. Яқинда ҳокимлик аралашуви билан бошқа бир одамга олиб берилди. Ниҳоят, уч йиллик танаффусдан сўнг сартарошхона яна ишлай бошлади.

Элга хизмат қиламан, деб қоп-қоп ваъдалар берган «ҳожатбарорлар» орасида гурланлик Самандар Ражабов ва Рустам Ҳайитбоев ҳам бор.

Улар «мутасаддилик» қилаётган кир ювиш ва кимёвий тозалаш цехларини кўрсангиз юрагингиз орқага тортиб кетади. Шундоқ ҳам ярим харобага айланган бино атрофини турли хил чиқиндилар, қамишу юлғунлар босиб кетган. Туман маиший хизмат уюшмаси раҳбарининг таъкидлашича, бу «қулинг ўргилсин» бинолар эгаларини ҳам излаш бефойда экан. Автомобилларга техник хизмат кўрсатиш устахонаси ходимининг айтишича, ҳар икки шохобча эшигига кулф урилганига 2-3 йилдан ошибди.

Ҳозир вилоятнинг кўпгина туманларида кийим-кечакларни кимёвий тозалаш, кир ювиш цехлари мутлақо ишламаяпти. Соатсозлик, сураткашлик, телерадио устахоналарининг фаолияти ниҳоятда суст. 30 минг аҳоли яшаётган Дўстлик шаҳри ва унинг атрофидаги қишлоқларда эса аҳвол бундан ҳам баттар: хусусийлаштирилган маиший хизмат нуқталарининг 24 таси фаолиятини тўхтатган. Миқдорлар эса сарсон. На эгасига, на миқдорларга, на газнага нафи тегаётган, номи бору нишонини йўқ бундай «хусусий корхоналар»ни барча туманларда учратиш мумкин.

Ушбу соҳага бевосита мутасадд бўлган вилоят маиший хизмат кўрсатиш уюшмаси маълумотларига кўра, ҳозир жами 100 дан зиёд шохобча (улар орасида йирик маиший хизмат кўрсатиш уйлари, мажмуалари ҳам бор) ишламаяпти. Кўпгина шаҳар ва туманлардаги шохобчалар мавжуд имкониятларининг бор-йўғи 20-50 фоиздан фойдаланаяпти, холос.

Хуллас, шунақа гаплар. Юзага келган вазиятни ўнглаш ҳақида катта-катта йиғинларда соатлаб ваъз қилинапти-ю, амалий ишдан дарак йўқ. Соҳа мутасаддилари эса мавжуд маълумотларни қайд этишдан нарига ўтишолмаяпти. Назаримда, бу иш билан тегишли вазирлик жиддий шуғулланмаса, бирон бир ўзгариш бўлиши амри маҳол.

Абдулла СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

турли хиллари ишлаб чиқарилмоқда.
Р. НУРИДДИНОВ (ЎЗА)
таъсирга олган.

Олмаликдаги «Албо» ўзбек-болгар кўшма корхонасида тиш пастасининг

Шўрчи мебель ишлаб чиқариш ҳиссдорлик жамияти қулочини кериб, мустақил ишлаётганига олти йил бўлди. Бу тармоқнинг жиҳозлари ҳам, хом ашёси ҳам четдан келтирилиши ҳисобга олинса, устаздаларга осон эмаслиги равшан бўлади-қолади. Аммо улар бўш келимаяпти. Чунки корхона раҳбари Қарши Қодиров ғайрати кўйлагига сиғмайдиган одам. Буни йил натижаларидан билса бўлади. Бултур йиғирма уч миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Соф фойда эса турт ярим миллион сўм! Ҳозир ўттиз турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилаяпти. Бўлмаса, корхона катта эмас—бир юз ўн уч нафар пайчи хизмат қиладди. Айни пайтда чиқарилган акцияларнинг эллик тўққиз фоизи корхона меҳнаткашларининг қўлида. Баъзи усталарнинг олтиштагача акцияси бор. Аҳиллик билан, ғайрат билан ишлаганликлари учун юз сўмга уч юз олти сўм

ТАДБИРКОРЛИК ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛАДИГАН ОДАМЛАР

дивидент чиқди. Жамоа кенгашиб, дивидентнинг ўттиз фоизини корхона технологиясини ривожлантиришга сарфлайдиган бўлди. Чунки маош ҳамсоғалардан кам эмас—икки минг сўмдан ошади. Энг муҳими, ойлик тарқатишда кечикиш йўқ. Омбор эса доим бўш туради—маҳсулот ҳаммаша қўлма-қўл.

Гапнинг тўғриси, бизнинг қулқларимиз бундай маълумотларни эшитишга урганмаган. Чунки қасрга борсанг, таъминотнинг тақчиллигидан, электрнинг қим-

матлигидан, солиқчиларнинг шафқатсизлигидан, харидорларнинг ваъдабозлигидан нолишади. Бу ерда эса... бундай гапларни эшитмайсиз.

Тартиб шундай: сизга мебель керакми? Марҳамат! Харидорга барча намуналар кўрсатилади. Ҳатто мебель матосининг рангларига келишиб олинади. Сўнг ўтириб шартнома имзолашади. Бу ҳужжатнинг шундай банди бор: харидор тайинланган миқдордаги пулни корхона ҳисобига туширгандан сўнг бир ҳафта ўтиб, ом-

бордан буюртмасини олиб кетади. Агар буюртма шошилинч бўлса, муҳлатни қисқартириш мумкин. Бу ишлаб чиқаришдаги мутлақо янги, замонавий тартибдир. Вақт -- пул, дегани. Ишингиз шошилинч бўлса, пулни шошилинч туширинг.

Умуман олганда, Қарши Қодиров қўли билан бериб, оёғи билан югуришни ёмон кўради. Чунки илгарилари насияга мол бериб, кўп куйган. Бир неча йилки, ҳалигидай тартибни жорий этди. Усталарини ҳам, буюртмачи-харидорларни ҳам шу қондага ўргатган.

Ҳа, ишлашни ҳамма ҳам биледи, аммо жуда кам одамларгина унинг ... кўзини билишади.

Мен Қарши ака билан гаплашаётим, ён дафтаримга бундай деб ёдим: «Ишнинг ўзини биладиганларнинг товони қаваради, кўзини биладиганларнинг эса пул санадан... қўли қаваради!»

Тождин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

УЗУМДАН... ЁҒ ОЛИНМОҚДА

Ёшларнинг «Камолот» жамғармаси Булуғур туман бўлими қошида ташкил этилган кичик корхонада узум данагидан ёғ олиш йўлга қўйилди.

Маълум бўлишича, узум данагидан олинган ёғ тўйимлилик даражаси юқорилигидан ташқари, шифобахш хусусиятларга ҳам эга экан. Шундан сўнг ёғ олиш технологияси мукаммаллаштирилди ва ушбу янги маҳсулотнинг дастлабки бир юз эллик килограмми ишлаб чиқарилди.

СТИПЕНДИЯ МИҚДОРИ -- 4200 МАРКА

Ўзбекистон Фанлар академияси Самарқанд бўлимига яқинда Германиядаги «Александр фон Гумбольд» фонди вакиллари ташриф буюришди. Делегацияга фонд раиси доктор Манфред Остин раҳбарлик қилди. Ушбу фонд жаҳоннинг турли мамлакатларида олиб борилётган илмий тадқиқотларни қўллаб-қувватловчи йирик ташкилотлардан бири ҳисобланади.

Фонд вакиллари билан Самарқандлик олимлар билан ўтказган учрашувларидан асосий мақсад уларни дунё миқёсидаги энг йирик муаммолар бўйича тадқиқотлар олиб боришга жалб этиш эди. Агар самарқандлик олимлар конкурсида иштирок этиб, унинг шартларига тўлиқ жавоб берсалар, ҳар бир тадқиқотчига фонд томонидан ойига 4200 марка миқдорда стипендия белгиланадиган бўлди. Бундан ташқари, ушбу танлов ғолиблари бир йил давомида Германиянинг энг катта илмий марказларида ишлаш ва нуфузли халқаро анжуманларда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритадилар.

М. МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Оқолтин туманидаги «Бегмат» деҳқон-фермер хўжалигининг сўнги йилдаги даромади 5.900.000 сўмга етибди. Хўжаликка Бегмат ота Жойноқов исмли мўсафид раҳбарлик қилади. Яқинда вилоят ишбилар-

МИРЗАЧЎЛ ФАЙЛАСУФИ

монлари ва тадбиркорларининг «Ташаббус» кўрик-танловида ота 6 миллион сўмлик ўзоқ муддатли, имтиёзли кредит ва кулинг ўргилсин рангли телевизор билан тақдирланди. Шунда ота кўрик-танлов раҳбарларидан бирини четга тортди: «Болам, мана бу «ойнаи жаҳон» учун кўп раҳмат. Лекин қарз пулларингни бошқа фермерга берсаларинг бўларди. Мен пулга унчалик муҳтож эмасман», деди. Раҳбар аввал тушунмай, қош чимирди. Кейин хоҳлаб қулиб юборди. «Фирт содда одам экансиз. Бундай имкониятдан фақат содда ва гўл одамларгина юз ўгиради», деди.

Мен ота билан икки кун 179 гектар майдондаги пахтазор ва галлазорни, 80 бош қорамол, 40 бош қўй-қўзи, бир неча от ва тоилар парваришланаётган фермани айланиб, унинг содда ва гўл одам эмаслигига ишонч ҳосил қилдим. Ҳамроҳим ҳар бир гапни салмоқлаб, пишитиб гапирди.

— Асли, Форишнинг Гараша қишлоғиданмиз. Ўспиринлигим уруш йилларига тўғри келди. Беш йил чўпон ва подачилик қилганман. Йўгон чўзилиб, ингичка узиладиган дамлар эди. Қаҳратон қишда, оёққа иладиган битта битта қирқ ямоқ маҳсим бўлганлиги учун етти-саккиз ой тоғу тошни яланг оёқ кезганман. Қаранг, мени на илон қақди, на оёғимни тош кесди. Аммо ферма мудирдан бўридан қўрққандек қўрқардим. Кўзига кўриндим дегунча, қамчи билан аямай саваларди. Бир бурда нону бир коса ёвгон илинжида барига чидадим. Кўпинча қўра ёнидаги тош устида ёки пичан гарами орасида ухлаб қолардим. Ана шу изғиринли кунларда дилимга битта ниятни тугиб олгандим! «Агар ўлмай, катта бўлсам, уйлансам, Худо менга фарзанд берса, бир умр уларнинг бошини силайман». Насибамиз Мирза-Чўлга сочилган экан. Аввал Боёвуда, кейинчалик мана шу ерларда роса 35 йил гўзага сув тарадим, трактор ҳайладим, бригадирлик қилдим. «Хизмат кўрсатган пахтакор» деган унвонли бўлдим.

Шукур, Яратган беш ўғил, беш қиз берди. Ҳаммаси уйли-жойли. Энди гапнинг буфонидага ўтамиз. Эркимиз қўлимизга ўтгач, фермерлик деган гаплар пайдо бўлди. Юртбошининг қадам олиши, сўзининг маънисига қараб туриб унинг мўлжали нишонга тегишини аниқ билдим. Фақат ўғилларим менинг ишимдан хафа бўлгандай кўринди. «Ота, энам икковларинг даладаги қапада ётиб мол боққанларингга уяляпмиз. Сизга нима етмаяпти? Бешала ўғлингиз ҳам топишли, тутишли бўлсак», деб қолди. «Улларим, чамбаракдаги қаймоқни олиш учун оёқнинг тагига нон эмас, нарвон қўйиш керак», дея жавоб бердим.

Шу десангиз, бригадамиз биқинидаги зовурдан ўйилган қапада Норбойнинг онаси билан биринчи қор ёққунча пойлоқчилик қиламиз. Пода, қўй-қўзи, ийқиларимиз ўша йиллари яхши

насл берди. Бунча молни қишлоқда боқиш қийин эди-да! Кейин совхознинг фермасидан беш-олтита бузоқ ва ғунажин сотиб олдик. Ўша йилиёқ қарзимиздан қутулдик. Раҳбарлар деҳқончилик учун ер, ферма учун бино ажратиб берди. Чўлда нима кўп—қамиш кўп. Лекин биз белимизни қамиш билан эмас, белбоғ билан сириб боғладик.

Фермер бўламан, ҳар кун қаймоқли бармоқ ялайман деганлар сон-мингта. Бу ишни ҳузур-ҳаловатдан кечган, нонига қум қўшиб ейдиган одамларгина удалайди. Ахир, қамишни маҳкам ушламасангиз бармоқларингизни кесиб юборди. Ана, қолганини ўзингиз тушуниб олаверинг. Мамасодик исмли қизболадек ройишли ўғлим бор. Уч-тўртта қариндош-уругим билан ана шу ўртанчам ферманинг яқинига кўчиб борган.

Бирга ишлаётган одамларга раҳмат! Бегмат чол бой бўлиб кетди, ана ундай, мана бундай, деган гапларга парво қилмай, фермерликнинг оғир тошига елка тираб келишяпти. Мен кўпам уларнинг ишига аралашавермайман. Унинг ўрнига бирга ишлаётганларнинг фарзандларига разм соламан. Қани, қай бирига нима кийим керак? Қай бирининг оғзида сут-қатикнинг юқи кўринмайди. Мен мана шу юмушлар билан бандман. Қозонида гўшт қайнаган, эгни-боши бут, кисасида пули бор одамларга ҳуда-беҳуда буйруқ беравериш, катталик қилавериш дам смаган паловни бузиш билан барабардир. Элнинг оғзига элак тугиб бўлмайди. Мактабга, боғчага у-бу олиб берсам, ҳисобига пул ўтказсам, баъзилар, «Бегматбой, бунақада ўзингга ҳеч вақо қолмайди. Хайрнинг ҳам чегараси бор», дейишади. «Маъжул», дейман-у, ичимдан зил кетаман. Кўр ё кар эмасман. Қоп-қоп пул топаётган, давлат орттираётган айримлар йўлида дуч келган гадога ҳам бир сўм хайрия қилмайди.

Ана шунда мен беихтиёр ёқа ушлагим келади. «Сизлар бу молу давлатни нима қилмоқчисизлар? Ахир, унинг барини тобутга солиб, кўтариб кетиб бўлмайди-ку», дегим келади. Хасис, назари паст, ўзидан бошқани ўйламайдиган кимсалардан Яратган ҳам бир кун эмас бир кун юз ўгиради...

Бегмат ота бир зум тин олди. Сўнг пиёладан чой хўплади. Отанинг гапини бўлиш, ўринли ўринсиз саволлар беришдан ўзимни тийиб, мен ҳам жимгина ўтиравердим.

— Эсингиздами, ўспиринлигимда тош устида, пичан орасида ухлаб ётганимда болаларимга, таниш-билишларимга қўлимдан келгунича яхшилик қиламан, яхши гаплар айтаман, деб ният қилгандим. Чин кўнгилдан йиғласанг, сўқир қўздан ёш келур, деган гап бор. Мана бугун ниятларим ушалиб турибди. Бахти кулган йигитнинг янғиси олдида чикар эмиш. Фермерлик ҳам биз учун мисоли бир янға бўлди. Ўғлим, назарингизда нуқул ўз дардимни гапирмаяпманми? Йўқ, дейсизми?...

Энди денг мол-ҳол, еримиз ўзимизга етарли. Техникамиз ҳам уч-тўрт йилсиз оқсамайди. Боя галлазорни кўрдингиз: худо хоҳласа гектаридан 45-50 центнердан бугдой олаемиз. Пахтамиз, ем-хашагимиз ҳам мўл бўлади. Мана шундай кунларга етказганлиги учун яратгандан, юртбошидан бошимиз осмонда. Ўтган йили ҳажга бориб келдим. Аввалги замонда бу менга насиб қилармиди? Бунга ишонмайман. Шуларни ўйлаб, беш вақт намоз чоғи тилимдан шукрона калималар тушмайди. Ҳали кўрасиз, замонамиз бундан ҳам тўқ, бундан ҳам фаровон бўлиб кетади. Бунинг учун сиз ҳам, мен ҳам, қолганлар ҳам меҳнат дея аталмиш улуг омилнинг этагини қўйиб юбормаслигимиз керак...

Эртаси кун Бегмат ота билан унинг 5 гектарлик боғида бўлдик. 4,5 минг туп ўрик, олма, олхўри, нок ва 300 туп анор барг чиқазиб, гуллаб ётибди. Боғни айланиб юриб, «Ота, сизга минг раҳмат! Чорвадан, галлаю пахтадан миллион-миллион сўм даромад олиб, ўзингизни ҳам, яқинларингизни ҳам боқиб ётибсиз. Мана шу боғдан ҳам бирор юз-икки юз минг сўм фойда оларсиз?» дебман... Ота қулди. Сўнг гапимга жавоб бермай, дарахтлар қачон ўтқазилгани, уни қандай парваришлаш лозимлиги тўғрисида гапира бошлади. Орада отанинг кўзини шамғалат қилиб Мамаюсуфга юқоридаги саволни бердим. «Мева-чевадан бир сўм ҳам даромад қилмаймиш. Уни қишлоқдагилар, боғча ва мактаб ўқувчиларига улашиб берамиз», деди. Ота кенжатоийнинг изоҳини ғира-шира эшитди. Эшитдию, мени хижолат бўлмасин, дея бу мавзуга бошқа қайтмади.

Минглаб оқ ва пушти қўйлақлар кийган боғда ота билан хайрлашдик. Унинг иссиқ, чайир, қандайдир меҳр тафти сезилиб турган қўлларига қўлларимни кўяр эканман, бундай одамларнинг қалби ҳам гулга кирган серҳосил боғлардай оппоқ, гўзал эканлигини кўнглимдан ўтказиб қўйдим.

Аликул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЯНГИ ДЕҲҚОН БОЗОРИ

Балиқчи туманининг «Сиза» жамоа хўжалигида янги деҳқон бозори очилди.

Бу ерда ўнлаб тижорат ва воситачилик дўконлари, хусусий устахоналар, савдо расталари аҳолига хизмат қила бошлади. Эндиликда деҳқонлар зарур саноат ва озиқ-овқат маҳсулотларини шу ернинг ўзида харид қилиш, ўз боғ ва токзорларида етиштирган маҳсулотларини сотиш имкониятига эга бўлди.

ПЛЁНКА ОСТИДА ПАРВАРИШЛАНАДИ

Термиз туманидаги «Халқобод» жамоа хўжалигининг Эшдавлат Эгамбердиев бошлиқ бригадаси пахта далаларида чигит униб чиқди.

Ҳамиша янгиликка интилувчи бригада миришкорлари Наврўз байрами кунлари яхши ният билан плёнка остига пахтанинг «Термиз-31» навли чигитини эккан эди. Ҳозир 10 гектар ердаги чигит бир текис ундириб олинди. Бу йил Сурхондарё вилоятида 18 минг гектар майдонда пахта плёнка остида парваришланади.

(ЎЗА).

ҲИСОРИ ҚЎЙЛАР НЕГА КАМАЙМОҚДА?

Бир пайтлар Қашқадарё вилояти ҳудудида уч миллион бошдан зиёд қоракўл қўйлар боқилган. Бухоро қоракўлининг доврўгини жаҳонга машҳур этган чорвадорлар истиқомат қилганлар. Қоракўл қўйлар Бухородан олиб кетилиб, Афғонистон, Жанубий Африка Республикаларида парвариш қилинди. Афсуски, кейинги йилларда соҳага эътибор сусайиб, чорвадор Деҳқонобод тумани хўжаликларида, вилоятнинг Фафур Фулом номи, «Ўзбекистон», «Турон», «Чиял» қоракўлчилик жамоа хўжаликларида қўйлар сони асоссиз камайди. Вилоят бўйича айна пайтда бор-йўғи 500 минг боша етар-етмас қоракўл қўйлар парваришланаяпти, холос. Уларининг ҳам анчагина қисмидан маҳсулот олинмаяпти.

Бухоро қоракўл заводи мутасаддилари чорвадорлардан қоракўл териларни арзимаган нархга харид қилаётир. Натижада қоракўлчилик хўжаликлари маҳсулот етиштиришдан фойда ўрнига зарар кўришмоқда.

Қўйлар сонининг камайиб кетиши натижасида гўшт, қоракўл тери, жун етиштириш ҳам йил сайин сустлашяпти.

Бундан 20 йилча муқаддам вилоят хўжаликларида 60 минг бошдан зиёд ҳисори қўйлар бўлган. Аҳоли хонадонларида эса улар сони 100 минг бошдан ҳам кўп бўлган экан. Ҳозир хўжаликларда бор-йўғи 26 минг бош ҳисори қўй мавжуд, холос.

Қоракўлчиликни, айниқса, ҳисори қўйларни, ангор эчкиларини кўпайтириш учун наслчилик ишларига эътибор қаратиш зарур.

П. ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

КАНДАЙ ЯШАЯПМИЗ, ҚИШЛОҚ МУЛКДОРЛАРИ?

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

13 йил олдин Буюк Британиянинг Осиёдаги мустамлакаси Гонконг Хитой Халқ Республикаси тасарруфига ўтиши ҳақидаги хабар тарқалганда кўпчилик уни «ҳазм» қила олмаган эди.

Ҳақиқатан ҳам, капиталистик муносабатларнинг устувор йўналиши бозор иқтисодиёти ва инфраструктура гуллаб-яшнаган, минтақада демократия кўргони ҳисобланган Гонконг устидан коммунистларнинг назорат

ўз миллий валютаси — Гонконг долларини, хорижий шериклари билан савдо-иқтисодий шартномаларини мустақил равишда келишиш ҳуқуқини ҳамда Жаҳон савдо ташкилотидagi ўрнини сақлаб қолади. Инглиз тили эса унинг

фаолият кўрсатаётгани банк-молия тизимининг нақадар тараққий этганидан даракдир. Валюта захиралари эса аҳоли жон бошига нисбатан тақсимланганда 60 млрд. АҚШ долларини ташкил этади. Бу борада Гонконгнинг дунёда тенгги йўқ. Шуни ҳам таъкидлаш керакки, бир ярим аср илгари Гонконг ўзининг айнан бандаргоҳлари туфайли Англия мустамлакасига айланган эди. Бугун Осиёдаги энг йирик бандаргоҳларнинг аксарияти шу ерда жойлашган. Бу Хитойнинг нафақат жанубий, балки марказий ва шимолий худудлари ҳам тез суръатлар билан

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИНИНГ ТАШРИФИ

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина ҳукумати НАТО билан расман ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйишга қарор қилди. Аргентина ташқи ишлар вазири Гидо Ди Телла Америка Қўшма Штатларига ташрифи чоғида АҚШ Давлат котиби Мадлен Олбрайт билан учрашиб, Аргентина НАТОнинг тинчликни таъминлаш бўйича халқаро тadbирларида кенг иштирок этишни режалаштираётганини айтди.

МУҲОКАМАГА ҚЎЙИЛАДИ

ТОКИО. Япония ҳукумати Окинава оролида Америка мудофаа вазириликка мажбуран ижарага берилган ерларнинг ижара муддатини узайтириш ҳақидаги қонуни лойиҳасини маъқуллади. Яқин кунлар ичида мазкур лойиҳа мамлакат парламентининг муҳокамасига қўйилади.

Маълумки, Окинава оролида Америка Қўшма Штатларининг Япониядаги ҳарбий қисмлари ва хизматчиларининг ярмидан кўпи жойлашган. Жорий йилнинг 14 май куни Пентагонга берилган Окинава ерларининг ижара муддати ниҳоясига етади. Лекин маҳаллий аҳоли ва ана шу ер эгалари ижара муддатини узайтиришга қаршилик қилмоқда.

АЛБАНИЯДАГИ МОЖАРОЛАР

ТИРАНА. Албания ҳукумати

Халқ сўзи
5
5 апрель

Кореяликлар шундай кийинишади.

мамлакатда тинчликни таъминлаш халқаро кучлари томонидан амалга оширилаётган тadbирларда иштирок этиш учун махсус ҳарбий бўлинма ташкил этилганини маълум қилди. Ушбу бўлинманинг вазифаси Албаниянинг жанубий вилоятларида халқаро инсонпарварлик ёрдами тарқатиш ишларида кўмаклашишдан иборат бўлади. Маълумки, Албанияга жўнатилаётган инсонпарварлик ёрдамидан иборат машиналар қарвони мамлакатнинг жанубий вилоятларида кўзголончилар томонидан бир неча бор таланган. Мамлакат армияси бунга қарши кураша олмагани туфайли халқаро ҳамжамиятга ёрдам сўра мурожаат қилган эди.

(ЎЗА).

**ГОНКОНГ:
XXI АСРГА ЯНГИ
МАҚОМ БИЛАН**

қилишини тасаввур этиш қийин эди. Мана, орадан шунча вақт ҳам ўтиб кетди. Шу йилнинг 1 июлида Гонконг расман Хитой таркибига кирди.

Мазкур сана яқинлашган сайин, Гонконг ва унинг истиқболи сиёсатчилар ҳамда жаҳон оммавий ахборот воситалари вакиллари диққатини ўзига тортаяпти. Чунки Хитой ислохотларининг «отаси» марҳум Дэн Сяопин илгари сурган «Бир мамлакат — икки тузум» гоёси илк бор ҳаётга тadbиқ этилади. Чунки бундай тажриба жаҳон тарихида илк бор синалади. Хўш, бундан ким қандай манфаат кўради? Умуман, Гонконгни қандай келажак кутмоқда?

Маълумки, Буюк Британия билан икки йил давомида ўтказилган қийин ва оғир музокаралардан сўнг, 1984 йил 19 декабрда ХХР Гонконг устидан ўз суверенитетини тиклаш ҳақидаги қўшма декларацияни имзолашга муваффақ бўлган эди. Ушбу декларацияга биноан 1997 йилнинг 1 июлидан бошлаб Гонконг расман Сянган деб аталиб, ХХРнинг алоҳида аҳамиятга эга маъмурий худуди мақоми (САРС) олади. Бу том маънодаги мухторият тушунчаси билан тенгдир. Албатта, катта сиёсатда ҳар бир ютуқ маълум ён босишлар ёки қандайдир «қурбонлик» эвазига эришилади. Хитой ҳам Гонконгга эришиш учун анча шартларга кўнди. Жумладан, Сянган ХХР тасарруфига ўтгандан кейин ҳам

расмий тили бўлиб қолаверади. Бундан ташқари, Сянганда ХХР конституцияси эмас, унинг ўз асосий қонуни, ҳатто, Хитой билан чегарада айна пайтдаги қатъий виза назорати ҳам амал қилади. Қўшма ҳужжатга мувофиқ Сянганга берилган бундай имтиёзлар камида 50 йил кафолатланади.

Хитой ҳукумати Сянганда капитализм тизимининг сақланиб қолишига рози, энг муҳими, орол аҳолиси хитойликлар ҳисобланиб, мамлакат ҳукуматиго содиқ бўлса бас. Қолаверса, бу хитойликлар учун «Буюк Хитой давлати орзуси»нинг амалга ошиши йўлидаги илк қадам бўлади. Лекин Сянган устидан сиёсий назорат Хитой ҳукумати ихтиёрида бўлади.

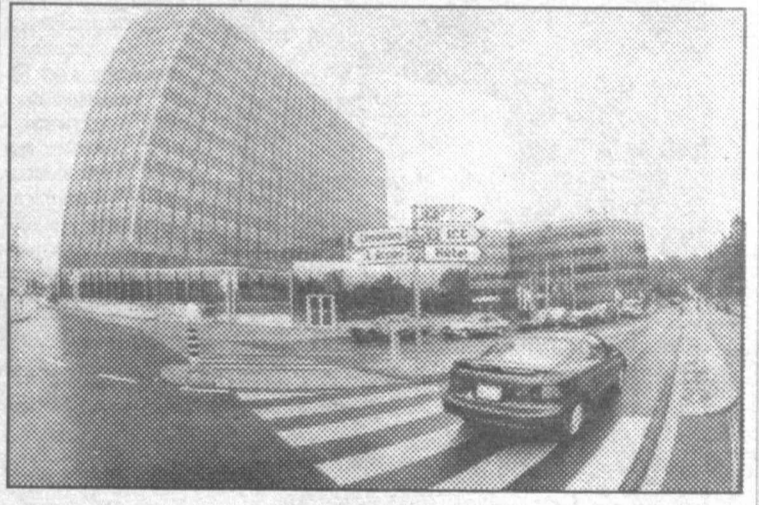
Кузатувчиларнинг фикрича, Гонконг ХХР тасарруфига ўтгач, бугун тез суръатлар билан ривожланаётган Хитойнинг умумий иқтисодий кўрсаткичлари янада яхшиланади. Оддий мисол, 6 млн. нуфусга эга бўлган Гонконгда миллий даромад айна пайтда аҳоли жон бошига нисбатан 24 минг АҚШ долларини ташкил этади. Бу эса Хитойнинг энг ривожланган худуди — Шанхайдаги кўрсаткичдан қарийб ўн икки мартаба кўпдир. Сўнгги ўн йиллик фаолияти натижасида Гонконг биржаси жаҳондаги қимматбаҳо қазозлар бозорлари орасида саккизинчи ўринга чиқиб олди. Дунёдаги 100 та энг йирик банкнинг 80 дан зиёди бу ерда ўз бўлимига эга. Бундан ташқари, Гонконгда 500 зиёд маҳаллий банк

ўсишига ёрдам беради.

Айни пайтда Гонконгнинг ХХРга ўтишига тайёргарлик ишлари авжида. Ажабмаски, бу Хитойда сўнгги йилларда ўтказилган байрам ичида энг каттаси бўлса. Лекин гонконгликларнинг «бўлажак тadbирга муносабатини бир хил деб бўлмади. Айни пайтда кўплаб тadbиркорлар таваккалчиликни четга суриб, ўз хусусий фирмаларини чет элларда рўйхатдан ўтказишмоқда. Беш юз минг нафар киши эса ҳар эҳтимолга қарши чет эл паспортини захирага олиб қўйишди. Лекин шу билан бир қаторда мустамлака аҳолиси орасида Гонконгнинг ХХРга қўшиливидан манфаатдорлари ҳам оз эмас. Ҳозирданоқ Гонконгдаги такси ҳайдовчилардан тортиб, тadbиркорлар, банк хўжайинлари ва киборлар жамияти вакиллари гача Хитой тилининг Пекин лаҳжасини ўрганишга киришаётир.

Хуллас, вақт — энг олий ҳакам. Гонконг истиқболи ҳақида тахминлар қилингани билан унинг қайси йўлдан боришини вақт кўрсатади. Энг асосийси, ҳар бир миллат ўз тақдирини ўзи белгилайди. Эҳтимол, жуғрофий жиҳатдан яқин бўлгани учун мазкур қўшилув Корея ярим оролидаги сиёсий муаммонинг ижобий ҳал бўлишига ҳам ўз таъсирини кўрсатар. Нима бўлганда ҳам, бугунги тараққиёт инсониятнинг буюк муаммоларини бартараф этишда маърифий босқичга кўтарилаётганини кўрсатмоқда.

Сангин ЖАББОРОВ.

Женева кўчаларида.

БОШ РОЛДА МАДОННА

НИМА?

Аргентина пойтахти маъмурияти поп-музиқа юлдузи **Мадонна** ҳамда испаниялик машҳур кўшиқчи **Хулио Иглесиасни** «дунёдаги энг қўли енгил кишилар» деб эълон қилди.

Бош ролда **Мадонна** хоним сурати тушган «Эвита» фильми ва **Хулио Иглесиас** кўшиқларидан иборат «Танго» янги диски дунёнинг кўплаб мамлакатларида ишқибозлар томонидан жуда яхши қабул қилинди. Шундан сўнг кино ва музиқа ихлосмандлари саёҳат учун Буэнос-Айрессга оқиб кела бошлади ва шаҳар хазинасини бойитди.

Бош ролни **Мадонна** хоним ижро этган «Эвита» фильми ҳам, **Хулио Иглесиаснинг** «Танго»си ҳам Аргентина пойтахтида суратга олингани сабаб, Буэнос-Айрес жуда яхши реклама қилинганди...

«КГБ»ГА ХИЗМАТ ҚИЛМАГАН

АҚШ федерал қидирув бюроси марҳум Президент **Жон Кеннедининг** қотили саналган **Ли Харви Осволдининг** собиқ «КГБ» билан алоқадор бўлмаганлигини тасдиқламоқда. Маълумки, Осволдга Совет Иттифоқининг агенти, деган айб ҳам қўйилган эди.

Федерал қидирув бюросининг маълум қилишича, Осволд Москвада яшаган даврда моддий жиҳатдан жуда ночор аҳволда бўлган. Ҳатто, у 20 долларча пул юборишини сўраб онасига мактуб ҳам йўллаган. Бу эса унинг шўроларга хизмат қилгани ҳақидаги тахминлар ҳақиқатдан йироқ эканидан далолат беради.

БИР МАВЗУДА ИККИ ФИЛЬМ

ҚАЕРДА?

Италиялик кинорежиссёр **Жакомо Баттио** машҳур «Спрут» телесериалининг саккизинчи қисми устида иш бошлади. Ушбу фильм 1950 йилларда Италияда уюшган жиноий гуруҳлар ўз фаолиятини қандай ўзгартиргани ва уларга қарши кураш ҳақида ҳикоя қилади.

Шунингдек, италиялик яна бир режиссёр **Массимо Спано** ҳам мамлакатда «махфия»га қарши кураш тўғрисидаги янги кинофильм устида ишламоқда. «Спрут -- 8» дан фарқли ўлароқ, унда асосан бугунги Италия муаммолари акс этади.

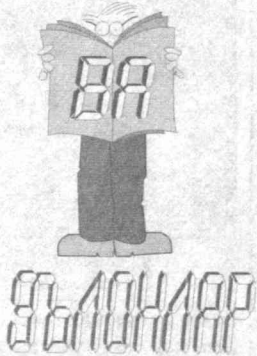
Матбуот хабарлари асосида тайёрланди.

ҚАЧОН?

**Халқ
сўзи**

5
апрель

РЕКЛАМА

GERMANYDA TAYERLANGAN YUQORI SIFATLI TIBBIYOT TOVARLARI PUL
UTKAZISH IYULI BILAN SOTISHGA TAVSIYA ETILADI

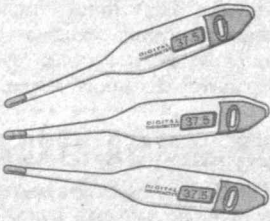

ШАХСИЙ КИСЛОРОД БАЛЛОНЧАСИ

Уй, ишхона ва шифохона шароитларида, йўлда (қаттиқ чарчаганда, куйиб қолганда, астма /кўксов/, гипертония ва бошқа хасталикларда) тез тиббий ёрдам кўрсатиш учун юксак самара берадиган тенги йўқ восита. Қизгин меҳнат, айниқса, кимё, нефть кон-бойитиш, энергетика саноати ходимлари, автомобиль ҳайдовчилари ва темир-йўл транспорти машинистлари соғлиғини тез тиклаш, чарчоқни ёзиш, иш фаолиятини ошириш имконини беради.

Афзалликлари:
ихчам (баллончанинг ҳажми 3-4 та кислород ёстиқчасининг ўрнини босади);
бир неча марта кислород билан тўлдириш мумкин;
кафолатли хизмат кўрсатиш назарда тутилган.

РАҚАМЛИ ЭЛЕКТРОН ТЕРМОМЕТР

Афзалликлари:
заҳарли симоби йўқ;
корпуси пластмассадан, синмайди;
товушли индикатор.
Ўлчанадиган иссиқлик даражаси: 32,0°-43,9°.
Ўлчаш аниқлиги: ±0,1.
Ўлчашга кетадиган вақт, сон: 30-60.
Габарит ўлчами: 0,8x1,8x14.
Вазни, грамм: 11.

Тел.: (3712) 64-15-94, 61-20-67, 61-21-37. Факс: (3712) 64-38-91.

SP / аджанта фарма лимитед

**ТРИДЦАТЬ
ПЛЮС**

Бардам ва тетик
бўлишингиз учун

Шаҳар дорихоналаридан сўранг

"АЛАН СЕРВИС"
АКЦИОНЕРЛИК ЖАМИЯТИ

"ОЛТОЙ"
Т-28,
МТЗ-80

БАРЧА
ТУРДАГИ
ЭХТИЁТ
ҚИСМЛАРИНИ
таклиф этади.

тракторларнинг

Манзил: Тошкент ш., Навоий кўчаси, 40.
Телефонлар: (3712) 42-27-89, 42-29-95.

"Корн-М" Аудиторлик фирмаси (Ўзбекистон
Республикаси Молия вазирлиги томонидан 1996 йил
1 августда 151-рақам билан берилган лицензия)
"Бектемир бозори" ОТАЖининг 1996 йил 1 январдан
1996 йил 31 декабригача бўлган фаолиятини текшириб
чиқди.

Таҳлилий ҳисоб-китоб маълумотлари билан синтез
ҳисоб-китоб маълумотлари ўртасида тафовутлар йўқ.
Баланс мижозларнинг ҳисоб рақамларида қолган
қолдиқни ва жамиятнинг 1996 йилдаги фаолиятини
ҳаққоний акс эттиради. 1997 йил 1 январигача фонд
манбаларини йўналтириш ва фойдаланиш қуйидагича:

"Бектемир бозори" Очик турдаги
акционерлик жамиятининг 1996 йилдаги
БАЛАНСИ

Баланснинг актив қисми	сатр коди	йил бошига	йил охирига
Асосий воситаларнинг қолдиқ қиймати	022	582.9	3180.8
Таъсисчилар билан ҳисоб-китоблар	060	-	100.0
1-бўлим бўйича жами	080	582.9	3280.8
Ишлаб чиқариш захиралари	100	-	453.7
КБ ва ТЭБларнинг қолдиқ қиймати	122	60.0	2531.2
Тугалланманган ишлаб чиқариш	130	-	61.8
Товарлар: сотиб олиш баҳосида	162	633.5	960.7
2-бўлим бўйича жами	180	693.5	4007.4
Дебиторлар билан ҳисоб-китоб	200	1586.8	2203.7
Шўба корхоналар билан	220	3931.9	6951.8
Бюджет билан	230	0.2	30.5
Бошқа дебиторлар билан	250	-	1823.2
Мол етк. ва пудр. берилган аванс	260	-	1000.0
Ҳисоб-китоб счёти	290	1519.9	615.1
Бошқа пул маблағлари	310	-	88.1
3-бўлим бўйича жами	330	7038.8	12712.4
БАЛАНС	360	8315.2	20000.6

Баланснинг пассив қисми			
Устав капитали	400	7871.0	10159.6
Таъсисчилар билан ҳисоб-китоблар	450	-	1248.0
Резерв фонди	451	-	398.9
Таксимланмаган фойда	460	-	5147.8
Ҳисобот йилидаги фойда	470	-	15801.3
шундан: ишлатилгани	471	-	10657.7
Ҳисобот йили таксимланмаган фойдаси	472	-	5147.8
1-бўлим бўйича жами	480	7871.0	16954.3
Кредиторлар билан ҳисоб-китоблар	630	273.5	769.0
шундан: ташкилот ичида		38.3	-
Меҳнатга ҳақ тўлаш бўйича	650	29.4	138.7
Социал-сугурта бўйича	660	-	103.5
Бюджетдан ташқари тўловлар	690	-	4.2
Бюджет билан	700	3.5	1947.6
Бошқа кредиторлар билан	710	15.4	83.3
3-бўлим бўйича жами	770	444.2	3046.3
БАЛАНС	780	8315.2	20000.6

"Бектемир бозори" акционерлик жамияти акционерлари диққатига!
Сизларни 1997 йил 15 апрель соат 14-00 да бўладиган акционерлар
йиғилишига таклиф этамиз.
Манзилимиз: Тошкент шаҳар, Фарғона йўли кўчаси, Бозор майдони.

Харқуни капсуласини қабул қилар экансиз, сиз ўз терингизни мусаффо қиласиз, гўзаллик ва майинлик бахш этасиз.

Сизнинг бардам ва гўзаллигингиз.

Шаҳар дорихоналаридан сўранг

BYOTI PLUS

SP / аджанта фарма лимитед

ҚАДАМ БА ҚАДАМ ОМАД САРИ ОҚ ЙЎЛ!

Ўзбекистон-Германия
БИЗНЕСГА ЁРДАМ
МАРКАЗИ

- Атиги 8 кунда молияни бошқариш учун зарур бўлган асосий воситалар билан яқиндан танишишни хоҳламасангиз;
- Сиз курсимизда фикр юритмай, тўғри йўл-йўриқларни қидирмай, фақат лекциялар эшитиб кетмоқчи бўлсангиз;
- Ўз бизнесингизнинг молиявий ҳолатини; молиявий кўрсаткичларнинг пасайиб кетиш сабабларини аниқлашда; бизнесингиз ривожланишини олдиндан кўра билишингизда олган билимларингизни ҳаётга татбиқ этишни хоҳламасангиз, сиз

**"МОЛИЯВИЙ МЕНЕЖМЕНТ
АСОСЛАРИ"**

курсига келмасангиз ҳам бўлади.
Машгулотлар 07.04-16.04 гача рус тилида,
14.04-24.04 гача ўзбек тилида олиб
борилади.

Манзилимиз: "Буюк ипак йўли" кўчаси, 42.
Тел.: (3712) 67-19-14, 68-34-44, факс: 68-34-45.

**РЕКЛАМА ВА
ЭЪЛОНЛАР
ТЕЛ./ФАКС:
(3712) 36-09-25**

ШИКОЯТ ВА ФУҚАРОЛИК ҚАБУЛИ

НАШАФУРУШЛАР

• ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ • ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ •

талишига йўл қўймайди. Бу биз қураётган адолатли демократик давлатнинг асосий шартларидан бирidir.

Албатта, ҳамма ишда тартиб ва меъёр бўлгани маъқул. Фуқароларимиз қайси масалани ўзи ишлаб турган корхона ёки хўжалик раҳбари, қайсисини туман, вилоят ҳокими ёки ҳуқуқни ҳимоя қилиш идоралари, судлар эътиборига ҳавола қилишни билишлари лозим. Акс ҳолда ўзларини ҳам, бошқаларни ҳам сарсон қилиб қўядилар. Ҳозир барча ташкилот, корхона ва жамоа хўжаликлари, жумладан, ҳокимиятлар ҳузурида ҳуқуқшунослар фаолият кўрсатмоқда. Ана шу ҳуқуқшунослар жойлардаги алия бошқармалари ходимлари билан биргаликда аҳолининг ҳуқуқий маданиятини оширишда бошқош бўлишлари лозим. Бу борада маҳаллий ахборот воситалари, радио ва телевидение имкониятларидан фойдаланиш яхши самара беради. Қонун талабларидан келиб чиқадиган бўлса, мансабдор шахслар фуқароларнинг мурожаатларига нисбатан ҳаммиша сезгир ва ҳозиржавоб бўлишлари талаб қилинади. Бу ўз-ўзидан тушунарлидир. Зотан, ҳар қандай ёзма ёки оғзаки шикоят замирида инсон тақдири, унинг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари ётишини унутмаслигимиз лозим.

Яхши раҳбар -- жамоанинг бахти. Кўпчилик унга қараб, ўзига «тўн» бичади. Бу ҳақда сўз очишимизнинг сабаби бор. Ҳар бир корхона ёхуд хўжалик раҳбари қўл остидаги ходимнинг шахси, дунёқарashi, қизиқиши ва ниҳоят, oilавий аҳолидан яхши хабардор бўлиши муҳим аҳамиятга эга. Акс ҳолда у ҳаёт талабларидан орқанда қолади. Демокризмизки, мансабдор шахслар мавжуд муаммони ҳал этиш ёки эта олмаслигидан қатъий назар, фуқароларни қабул қилишга, уларнинг арз-додини тинглаб, тегишли жавоб ёки зарур тушунча беришга бурчлидирлар.

Кези келганда, судлар амалиётида кўриб чиқиладиган ариза ва шикоятларнинг тартиб-қоидалари ҳақида қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Чунки бу аҳолининг ҳуқуқий савиясини ошириш билан боғлиқ муҳим масалалардан биридир. Туман судлари томонидан чиқарилган қарорлар устидан фақатгина прокурор, ҳимоячи, судланган шахс ёки унинг вакиллари, жабрланувчи, фуқаролик даъвогари, жавобгар ёки унинг вакиллари юқори судлар-

га ўз эътирозлари билан мурожаат қилишлари мумкинлиги қонунда кўрсатилган. Шунинг ҳам таъкидлаш керакки, судлар томонидан кўрилган ишларга оид мурожаатлар фақат юқори суд органига тааллуқлидир. Бошқа бирор давлат органи суд қарорлари юзасидан ариза ва шикоятларни ҳал этиш ваколатига эга эмас. «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида» ги Қонуннинг 2-моддасига мувофиқ, тегишли ариза ва шикоятлар, уларда кўтарилган масалалар ваколатли органидан томонидан ҳал этилиши лозим. Бу қонун талаби ва уни бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Албатта, қуйи суд тизимлари томонидан қабул қилинган барча қарорлар талабга мос келади, деб бўлмайди. Бу борада баъзи хато-камчиликлар ҳам йўқ эмас. Суд амалиётида қонунийликни тўла таъминлаш мақсадида тегишли фуқаролик ва жиноий ишлар бир неча босқичда кўриб чиқилади. Бундай тартиб жаҳон қонунчилигида ҳам мавжуд. Туман (шаҳар) судлари томонидан кўрилган ишлар юзасидан қонунда ваколат берилган шахслар тегишли вилоят ва унга тенглаштирилган судлар (Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, Куролли Кучлар ҳарбий суди, Тошкент шаҳар ва вилоятлар судлари)га кассация тартибида ўз эътирозларини билдириб, шикоят қилишлари мумкин. Вилоят ва унга тенглаштирилган судларда кассация тартибида кўрилган ишлар бўйича дастлаб ушбу судга назорат тартибида мурожаат этилиши керак. Вилоят ва унга тенглаштирилган судларда назорат тартибида кўрилган ишлардан норози бўлган (қонунда ваколат берилган) шахслар тегишли суд ҳужжатларини шикоятга кўшиб, республика Олий судига назорат тартибида мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

Шу ўринда яна бир фикрни таъкидлашга тўғри келади. Вилоят ва унга тенглаштирилган судларда биринчи босқичда кўрилган ишлар қонун доирасида республика Олий судининг судлов ҳайъати томонидан кассация тартибида кўриб чиқилади. Қонунда ваколат берилган шахслар судлов ҳайъатининг қароридан норози бўлсалар, у ҳолда яна Олий судга, энди назорат тартибида бир неча бор мурожаат қилишлари мумкин. Чунки, Олий суднинг ўзида тўрт босқичдан иборат суд амалиёти мавжуд. Ҳар бир босқичда олдинги суд

жараёнида кўрилган ишлар ба- тафсил ўрганилиб чиқилади. Агар қайсидир йўсинда қонун талаби бузилган деб топилса, Олий суд аввалги қарорни бекор қилиш ёки ўзгартириш ҳуқуқига эга. Суд томонидан қабул қилинган қарорларга баҳо беришга ундан юқори турган суд босқичигона ваколатлидир. Судлов ишларида бузилган фуқаролик ҳуқуқлари процессуал қонун талаби асосида тегишли судлар томонидан мустақил кўриб чиқилади ва ҳал этилади. Ҳуқуқий демократик давлатнинг асл моҳияти ҳам шунда.

Республика Олий суди ўзига берилган қонуний ваколатлардан келиб чиқиб, ариза-шикоятлар билан ишлаш, уларда кўтарилган масалаларнинг тўла ва холисона текширилишини ҳамда ўз вақтида ҳал этилишини қатъий назоратга олган. Қуйи суд тизимларининг масъулияти оширилаётганлиги, судлов ишларида сансалорликка йўл қўймастик чоралари кўрилаётганлиги ҳам ана шундан dalolat беради. Республика Олий судида фуқароларни барча иш кунлари давомида қабул қилиш имконияти мавжуд. Жойлардаги судлов ҳайъатлари фаолиятида йўл қўйилаётган камчиликларни бар- тараф этиш, фуқароларнинг ариза ва шикоятларини қонуний ҳал этиш масалаларига жиддий эътибор қаратилаётди. Зотан, суд амалиётига, инсон тақдирига масъулият билан ёндашиш суд идораларининг муҳим ва асосий бурчидир.

Юқоридагилардан англашила- дикки, шикоят қилишга ваколати бўлган шахслар юқори суд ор- ганларига босқичма-босқич му- рожаат қилишлари муҳимдир. Бунда келтирилган вазлар аниқ ва тушунарли бўлиши, қонун та- лабларига мос келиши лозим. Мурожаат қилиш тартиблари ҳақида вилоят ва туманлардаги суд маҳкамаларидан тегишли маълумот олиш мумкин. Қис- қаси, суд ишларига оид арз ёки шикоят билан бошқа жойларга эмас, юқори суд органларига му- рожаат қилиниши керак. Зеро, фақат халқ судларигина фуқаро- ларнинг қонуний ҳақ-ҳуқуқ- ларини тиклаш, адолатни қарор топдиришга қаратилган ҳал қилувчи сўзни айтиш ваколатига эгадир.

У. МИНГБОЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Олий суди раиси.

Андижон вилоятидаги 4- божхона пости ходимлари Андижон орқали Ўш--Биш- кек томон йўл олган давлат белгиси О 09-71К, УАЗ-469 русумли автомашинани бож- хона кўригидан ўтказишар экан, йўловчилар — қирғи- зистонлик Сония Газизова билан қозогистонлик Мухтор Иброҳимов беихтиёр типир- чилаб қолдилар. Бу ҳол бож- хоначиларни ҳушёр торттир- ди. Маълум бўлишича, Со- ния 1931 грамм қорадори ва 173 грамм нашани турк ги- ламининг орасига жойлаган, Мухтор эса 450 грамм на- шани кўлидаги сумкада олиб кетаётган экан.

Ҳайрон қоласан киши. Наҳотки, бу фуқаролар на- шафурушлик қонунга хилоф эканлигини билишмаса? Ахир, гиёҳванд моддаларни экишдан тортиб, ташишгача мутлақо таъқиқланган-ку. Мана, энди улар ножўя қил- мишларининг жабрини тор- тишлари аниқ. Айбдорлар устидан жиноий иш кўзга- тилди.

Вилоятнинг «Дўстлик» божхона пости ходимлари яна бир қорадорифурушни қўлга туширдилар. Ўшлик Диля Мухаметъянова 3 ки- лограмм қорадорини «номаъ- лум» кишилардан сотиб олиб, пуллагани Қирғизис- тонга олиб кетаётган экан. Юртдошларига заҳри қотил- ни раво кўрган бу аёл ҳозир терговчилар олдида кўз ёши қилиб ўтирибди. Кексайган- да ҳам ақл кирмаса қийин экан-да.

БАНКИР ЧУВ ТУШДИ

Тошкент -- Москва йўналиши бўйлаб учувчи самолётга йўловчиларни чиқариш бошланиши билан Қашқадарё вилояти Халқ банки бошқарувчисининг ўринбосари Исроил Жўраев ўзини одамлар ичига урди. У ур-тўполонда пер- ронга чиқиб оламан, деб ўйлаган эди. И. Жўраевнинг хатти-ҳаракатлари 18-божхона пости ходимларида шубҳа уйғотди. Қаранг, бу бежиз эмас экан. Текшириб кўрилганда унинг чўнтагидан декларация қилинмаган 1 миллион 300 минг Россия рубли топилди. Шолғомдек қизарган Исроилбой ер ёрилмади-ю, кириб кетса.

Ортиқча гап-сўзга ўрин йўқ эди. Божхона қондаси бу- зилганлиги ҳақида баённома тузилди ва айбдорга белгилан- ган миқдорда жарима солинди. Қондабузарлик нималарга олиб келиши мумкинлигини И. Жўраев энди ўз касбдошларига сўзлаб бериб, уларни ҳалолликка «даъват» этса, ажаб эмас.

Давлат солиқ қўмитаси матбуот хизмати хабарларидан.

• ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ • ҚИНҒИР ИШНИНГ ҚИЙИҒИ •

«АДАШГАН» СЕЛИТРА

Сурхондарё вилоятидаги 20-божхона пости ходимлари айлан- ма йўлларни кўздан кечириётди. Тожикистонга рава на бўлган давлат белгиси 53-70 ХТА, ГА3-53 русумли юк машинасини тўхташтиди. Текширув- да ҳайдовчи Р. Бобохонов икки тонна селитрани ноқонуний тарзда ўз юртига олиб кетаётгани маълум бўлди. Ҳозир ушбу иш юзасидан тергов олиб борилмоқда.

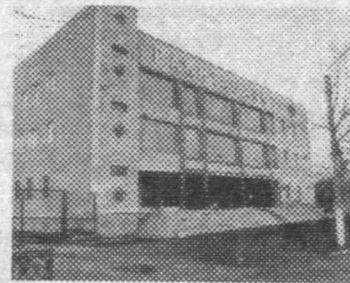
Орадан икки кун ўтгач, вилоят божхоначи- лари яна шундай ҳолга дуч келишди. Давлат белгиси 60-93 СДА, ГА3-53 русумли машинада 3,5 тонна, давлат белгиси 12-08 СДМ бўлган Ка- МА3-5320 русумли автомашинада 8,7 тонна аммиак селитрасини ноқонуний олиб чиқиб кетишга уриниш бўлган. Ҳозир ҳар иккала ҳолат бўйича божхона тергов- ви олиб борилаяпти. Тожикистонлик ҳайдовчилар Ра- шид Хўжаназаров ва Равшан Эшқувватов Ўзбекистондаги ўз «саргузашт»лари ҳақида оқизмай-томизмай гапириб бермоқдалар.

Сурхондарёдаги 3-«Узун» пости ходимлари Тожикистонга отланган 9010-товар поезде вагонларини кўздан кечириётди, эшикларини Навоий шаҳрида муҳрланган вагонга эътибор бериш- ди. Ҳужжатлар текшириб кўрилганда, бу вагонга Навоий олтин- гургурт заводидан салкам 70 тонна селитра юкланиб, Қарши бека- тига жўнатилганлиги аниқланди. Қизиқ, минерал ўғитли вагон қан- дай қилиб Тожикистонга йўл олган поездга тиркалди экан? Қилни қирқ ёрадиган ҳуқуқ органлари бу «сир»ни ҳадемай очишлари, шубҳасиз.

Кўриқ Сирдарё вилояти маркази -- Гулистон шаҳрининг умумий ер майдони 37 квадрат-километр бўлиб, 70 минг нафар аҳоли истиқомат қилади.

Шаҳарда 90 миллат ва элат вакили бор. Гулистонни катта Ўзбек йўли ва Ўрта Осиё темир йўли тенг иккига бўлиб ўтади.

Гулистон жуда ихчам шаҳар. Унинг бир чеккасида дамланаётган ош пиёздогоининг ҳидини шаҳарнинг нариги чеккасидаги сезгир одам дарров пайқаб олади. Бир маслаҳат: мабодо бу ердаги бирор оға-инингиз, таниш-билишингиз манзилни ёддан чиқариб қўйсангиз асло қайгурманг.

Шаҳардаги марказий бозор дарвозаси олдида бироз турсангиз ё унинг ўзини ё оила аъзоларидан бирини учратиб қолишингиз турган гап. Гулистонни гулистон қилиб турган нарса мана шу бозор ҳисобланади. Унда одамнинг жонидан бўлак ҳамма нарса бор. Чуст пичоғи, Кўқон туфлиси, Чиноз балиғи, Яллама қулупнайи, Арслонбоб олма қоқиси-ю, Баландчақир майизи, Мирзачўл оқ уруғи-ю, Хоразм гурбиси харидор ҳимосига маҳтал туради.

Тонги соат бешдан олтигача темир йўл бекати-га Тошкент, Наманган ва Андижон поездлари тўхтаб ўтади. Қулоғига райхон қистирганча жомадон кўтарган, қоғ елкалаган кишилар маҳаллага, янги шаҳарга, туман марказларига қараб тарқалиб кетишади.

Бу ерда дарахт кўп. Айниқса, янги шаҳар қисмига кейинги йилларда кўп кўчат ўтқазилди. Бироқ ер ости сувлари яқин бўлганлиги учун шўрининг юқорига кўтарилиши оқибатида ўқ илдизли дарахтлар узоқ яшамайди. Узум, беҳи, анор яхши ҳосил беради. Шаҳарни Жанубий Мирзачўл канали кесиб ўтган. Унинг суви камдан-кам йиллари музлайди. Ёзда шаҳарга ҳамшиша салқин нафаслар уфуриб туради.

Шаҳарнинг қоқ марказида ҳар қандай санъаткор ҳавас қилса арзигулик Олим Хўжаев номидаги

муסיқали ва драма театри бор. Бу кошона ўзининг маҳобати, ички безаклари билангина машҳур бўлиб қолмай, иқтидорли ва бутун Ўзбекистон тан олган ижодкорлари билан ҳам шуҳрат қозонган. Шарқ томонда

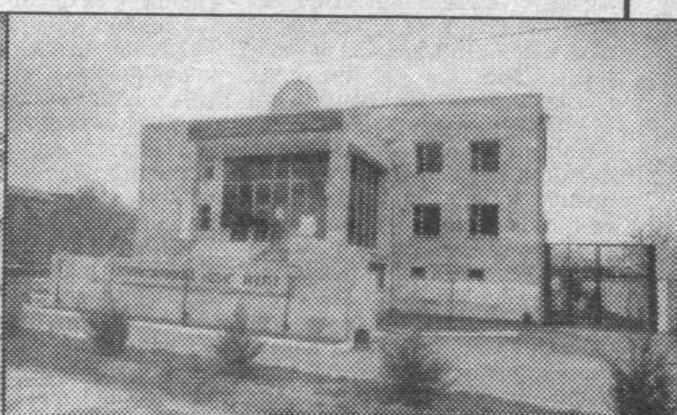
одат тусига кирган. Таниқли одамларнинг аксарияти маҳалладан чиққан. Буни ҳамма билади. Эҳтимол, шу боисдандир, кўпчилик юқоридаги эътирофни жон-жон дея тилга олади. Кундуз кунлари шаҳарнинг бозор

муомалали ва тилингиз ширин бўлса бас. Шаҳарда Шариф ака деган зўр чойхоначи бор. Ошнинг масаллигидан жиндек ургани билан ҳали Ўзбекистонда бундай хуштаъм палов дамлайдиганлар 3-4 нафар-

қабул қилади. Гулистон курама халқ. Бу ёғи Фарғона водийси-ю, Зарафшон воҳаси, у ёғи Тожикистон бу томони Тошкентдан минглаб одамлар чўл бағридаги бу мўъжаз шаҳарни ўзларига макон тутганлар. Ҳар бир уруғ, эл ўз фарзандига Бахтиёр деган исми беришга ишқивоз бўлади. Шаҳарда Бахтиёрларнинг кўплиги мана шундан бўлса, ажабмас...

--Наврўз байрамида шаҳардаги барча кўчалар, хиёбонлар, боғлар таъмирланди. Оммавий равишда жойларга мевали дарахт ва гул кўчатлари ўтқаздик, -- дейди шаҳар ҳоқими Қосимхон Акбаров. -- Сўнгги тўрт ой ичида шаҳар қиёфасини ўзгартириш учун миллион сўм маблағ сарфланди. Вилоят ва шаҳар ҳокимлиги Гулистонни Ўзбекистондаги энг гўзал, энг ораста, энг серфайз шаҳарга айлан-

ГУЛИСТОН

Гулистон давлат университети жойлашган, унда салкам 4 минг нафар талаба таълим олмақда.

Гулистонда тарихий обидалар бармоқ билан санарли. Темир йўл бекатининг кузатиш иншооти, вилоят мозийгоҳи ва 5-10 та турар-жой бинолари аср билан тенгдош иморатлар ҳисобланади.

Темир йўл бекатидаги кузатув иншооти тепасидан шаҳар аниқ-тиниқ кўринади. Кун ботиш томондаги тор кўчалар, чойхоналар, мўъжаз бозорча-ю, икки қаватли боғча ва мактаблар жойлашган тараф шаҳарнинг маҳалла қисмини ташкил қилади. Қизиқ ҳолат. Шаҳардаги қайси бир ёш-ялангни тўхтаб, «Қаерликсиз?», деб сўрасангиз, «Маҳалладан бўламиз, ака!» деб жавоб беради. Гулистонда «маҳалла»дан эканлигини гурур билан айтиш, писанда қилиш ёки қистириб ўтиш

майдони ва янги иш бошлаган ёйма расталарида одам гавжум бўлади. Шаҳарда уй қурилиши комбинати, ёғ-экстракция, ремонт-механика, сут ва нон заводлари, тикувчилик ҳамда пойафзал фабрикалари ишлаб турибди. Сўнгги вақтда шаҳар кўчалари, бекатлари таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Фақат уч ой ичида 30 га яқин кўриниши, қулайлиги, катта-кичиклиги билан бир-бирдан кескин фарқ қилувчи бекатлар ишга туширилди. Бизнес маркази, «Пахтабанк» биноси, қатор уй-жойлар шаҳардаги янги қурилган бинолар ҳисобланади.

Гулистон ажойиб шаҳар. Унинг халқи жуда меҳмондўст. Остона ҳатлаб келган меҳмонга дўппидек ош дамлаб едирмаса чопонининг этагини қўйиб юбормайди. Гулистоннинг яна бир фазилати бу ерда ҳеч кимдан уруғ ва қишлоқ суриштирилмайди. Муҳими,

дан ошмас, деб ўйлайман. У киши дамлаган ошни еяётганда хушёр бўлмасангиз бармоғингизни гарчча тишлаб олишингиз мумкин. Ана шу Шариф ака кечалари ҳам чойхона сўрасидаги шолча ва кўрпачаларни йиғиштириб олмайди.

Гулистонда узоқ йиллар ишлаган, яшаган одамларни эъозлаш анъана тусига кириб қолган. Шаҳарга ва шаҳарликларга тезда эл бўлиб кетаман десангиз, кулиб юринг. Атрофга асло аланг-жаланг қилманг. Кўзингизга иссиқ учраган одамдан ниманидир сўрамоқчи ва у билан бирор ишни битирмоқчи бўлсангиз, Бахтиёр деган йигитни сўранг. «Бахтиёрни бугун кўрдингизми?», «Бахтиёр ҳали келгани йўқми?» ва ҳақозо, ҳақозо...

Шаҳарда Бахтиёр исмли одамлар шу қадар кўпки, мурожаат қилган киши сизни дўстимнинг дўсти ёки танишимнинг биродари, дея

тириш режасини ишлаб чиққан.

Тўғри, бугунги кунгача ҳам унинг йўл ва йўлақлари, боғ ва хиёбонларида анвойи гуллар қулф уриб ўсган. Вилоят ва шаҳар ҳокимлигининг хайрли ташаббусига тасанно айтишдан ўзга сўзимиз йўқ. Булғорлар гулни севган одамдан ёмонлик чиқмайди, дейишади. Бу башоратга биз ҳам ишонамиз. Ана шунда шаҳар хуснига доғ бўлиб турган айрим салбий ҳолатлар ҳам бартараф этилса, ажабмас.

Яқин ойлар ичида шаҳримизга меҳмон бўлиб келадиган бўлсангиз, сизни гўзал иморатлар, сердарахт боғлар ва муаттар гулларнинг бўйи ўз бағрига олишига ишончимиз комил. Балки истиқлолга, келажакка юз бурган жажжи,гўзал, ораста шаҳарда учрашиб қолсак, сиз билан бирга кезармиз.

Х. АЛИҚУЛОВ.
«Халқ сўзи» мухбири.

СИРЛИ НАВОЛАР

Наманган шаҳридаги Рустам қизиқ Ҳамроқулов номли хангома-ҳажевия, ашула-рақс дастаси яқинда «Сирли наволар» номли янги муסיқали, дам олиш дастурини тайёрлаб, мухлис-лар эътиборига ҳавола этди. Дастур асосан беллашув тариқасида бўлиб, унда санъатга қизиқувчан турли ёшдаги уч киши иштирок этади. Улар мумтоз санъат намуналари, ўзбек фильмларидаги муסיқалар, халқ ижодиёти, терминлар, миллий эстрада жанрлари, буюк санъаткорларнинг куй-қўшиқлари асосида тузилган шартлар бўйича ўз маҳоратларини намойиш этадилар. Илк бор ўтказилган бу беллашувда бўлғуси ҳамшира Малоҳат Хўжаева санъатга бўлган меҳр-муҳаббати, изланишлари самараси ўлароқ, голибликни қўлга киритди.

Фотима ЖУМАЕВА.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎЙИН

Сирдарё вилояти «Гулиан» болалар ижодиёти марказида вилоят ҳокимлиги, маданият ишлари бошқармаси ва «Наби-коминпек» фирмалари биргаликда «Брейнг-ринг» деб номланган қизиқарли ўйин ташкил этилди. Унда 9-синф ўқувчилари қатнашишди. Тадбир давомида иштирокчилар турли ҳаракатли ўйинлар билан бирга география, тарих ва адабиёт фанлари бўйича саволларга ҳам жавоб беришди. Ёшлар ўртасида бундай ўйинларнинг ўтказиб турилиши уларнинг ҳар томонлама чуқур билим олишлари ва ўлкамизнинг тарихи, адабиёт намоёндалари ҳақидаги тушунчаларининг кенгайиб боришида ижобий натижалар бериши, шубҳасиз.

Салбархон ЖўРАЕВА.

РАҲБАРЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

1997 йил 1 апрелдан бошлаб Ўзбекистон Республикасида электр алоқаси корхоналарининг айрим хизмат турларига янги тарифлар жорий этилди. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида электр алоқаси хизматига тарифлар.

Хизмат турлари	тўлов миқдори, сўмда	
	корхона	аҳоли
Телеграммалар:		
оддий, бир сўзга	4	2
шошлинч, бир сўзга	8	8
телеграф йиғими	8	8
Банкларнинг пул жўнатиш телеграммалари		
оддий, бир сўзга	6	
шошлинч, бир сўзга	10	
Телеграмма телеграф орқали топширилганини билдирувчи қоғоз		
оддий телеграмма	60	60
шошлинч телеграмма	80	80
Телеграммаларда «Ишончли» ёзувини расмийлаштириш учун	20	20
Шаҳарлараро телефон алоқаси бўйича	1995 йил 5 апрелда белгиланган тарифлар ўзгартирмай қолдирилди.	
Республика ҳудудида қуйидаги масофада телефонда сўзлашганлик учун:		
300 км. гача	4.2	2.1
300 км. дан ортиқ	8.4	4.2
Хонадондаги ва меҳмонхонадаги телефонда кредитга сўзлашув ҳақидан ташқари ҳар бир сўзлашув учун олинган		5
Халқаро телефон станциясига уланган телефонда сўзлашув учун абонентлик тўлови ойига	300	

ЭЛЕКТР АЛОҚАСИ ХАЛҚАРО ХИЗМАТЛАРИ ТАРИФЛАРИ

ХАЛҚАРО ТЕЛЕГРАММАЛАР	бир сўзга тариф	корхона	
		корхона	аҳоли
Марказий Осиё	оддий	8.80	4
	шошлинч	17.60	8.80
Россия, Украина, Беларус, Молдова, Арманистон, Грузия, Озарбойжон	оддий	14	7
	шошлинч	28	14
Европа, Осиё, Америка, Африка, Австралия	оддий	28.80	14.40
	шошлинч	57.60	28.80

ХАЛҚАРО ТЕЛЕФОН АЛОҚАЛАРИ ХИЗМАТЛАРИ

ТЕЛЕФОНДА БИР ДАҚИҚА ХАЛҚАРО СЎЗЛАШУВ ҚИЙМАТИ	
Марказий Осиё	24
Россия, Украина, Беларус, Молдова, Арманистон, Грузия, Озарбойжон	35
Европа	119
Осиё	143
Африка, Америка	117
Австралия	124

Хизмат ва тарифларнинг тўла рўйхати электр алоқаси ҳамма корхоналарида бор.

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ ТЕЛЕФОН ТАРМОҚЛАРИ БЎЙИЧА

Хизмат турлари	корхона		аҳоли	
	тўлов миқдори, сўмда			
	вақтбай тўлов тизимга ўтказилмаган	вақтбай тўлов тизимга ўтказилган	вақтбай тўлов тизимга ўтказилмаган	вақтбай тўлов тизимга ўтказилган
Вақтбай тўлов	шарт ва тарифлар аввалгича қолган			
Шаҳар телефон тармоғи бўйича абонентлик тўлови				
Асосий телефон апарати учун, бир ойга:				
Шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги параллель аппарат	1170	1118	90	63
Турли абонентлардаги қўш ва параллель телефон учун, бир ойга:				
шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги	585	520	45	30
шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги	936	897	72	51
			120	120

Қишлоқ телефон алоқаси бўйича

1995 йил 5 апрелда белгиланган тарифлар ўзгартирилмай қолдирилди

Асосий телефон апарати учун, бир ойга:				
шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги параллель телефон апарати	450	360	30	24
Турли абонентлардаги қўш ва параллель телефон учун, бир ойга:				
шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги	45	36	3	2
шахсий фойдаланишдаги жамоа фойдаланишдаги	360	288	24	19
			40	40

ДИҚҚАТ!

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги 1997 йил 1 апрелдан бошлаб, ижтимоий имтиёزلар жорий этади.

Чунончи, 1941-1945 йиллардаги уруш ногиронлари, байналмилал жангчилар, Чернобыль аварияси оқибатларини тугатиш қатнашчилари, 1-гурӯх ногиронларига телефон апаратлари учун бир ойлик тўлов ҳажмининг 50 фоизи миқдорида абонентлик тўлови белгиланган.

Қуйидагилар телефон апарати учун тўловлардан тўла озод қиланадилар: қариялар, ақлий норасолар ва болалар уйлари, ижтимоий ҳимояга муҳтож бўлган болалар мактаб-интернатлари.

Электр алоқаси хизматларидан фойдаланинг!
Кўрсатилган хизматлар ҳақини вақтида тўланг!

«Ўзбектелеком» концерни.

РЕКЛАМА

88

Халқ

сўзи

5 апрель

ТИНЕ'97

1997 йил
8-11 апрель кунлари

"Соғлиқни сақлаш-97"

Сизларни учинчи Халқаро тиббиёт кўргазмасига таклиф этамиз.

Кўргазмада жаҳондаги 100 дан ортиқ етакчи фирмаларнинг тиббий ускуналари, фармацевтика ҳамда косметика маҳсулотлари намойиш этилади.

Кўргазмага ташриф буюриб, ишлаб чиқарувчи-фирмалар билан тўғридан-тўғри шартномалар тузишингиз мумкин.

Кўргазманинг иш соатлари:

8 апрель - 14.00-18.00 10 апрель - 10.00-18.00
9 апрель - 10.00-18.00 11 апрель - 10.00-18.00

Бизнинг манзил:

Тошкент ш., Амир Темура кўчаси, 107,
"Ўзэкспомарказ" (собиқ ВДНХ).

Сизни кўргазмамизда кўришдан
ғоят мамнун бўламиз!

ГАШКИЛОТ

пул ўтказиш йўли билан ёки векселга автошиналарни сотади:

260x508	18 700	840x15	11 000
205x14	7 700	220x508 камерасиз	8 000
185x15 камерасиз	8 500	320x508	25 000
175x13 камерасиз	7 000	240x508	12 000
640x13	7 500		

Шунингдек, "ГАЗ-24", "ГАЗ-31", "УАЗ"ларнинг эҳтиёт қисмларини сотади. Улғуржи харитдорларга имтиёз берилган.

2 та 5 тоннали, 2 та 10 тоннали грессларни, озиқ-овқат маҳсулотига ишлатиладиган тунука ва полиэтилен гранулалар сотиб олади.

Манзил: Пушкин кўчаси, 59-уй, 511-хона
(мўлжал - метронинг "Ҳамид Олимжон бекати").
Телефон: 36-07-54.

Ўзбекистон Республикаси давлат солиқ қўмитаси Бош божхона бошқармаси раҳбарияти ва жамоаси Тошкент шаҳар божхона хизмати бошлиғи ўринбосари Рустам Фозиловга турмуш ўртоғи **Гулнора ФОЗИЛОВА** ҳамда қизи **Дилфуза ФОЗИЛОВА**нинг

вафот этганликлари муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

«Ўзгўштсўтсаноти» давлат акционерлик уюшмаси гўштсаноти бўлими бошлиғи Зоир Нуртоевга рафиқаси **Маъмура НУРТОЕВА**нинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Санаторий-курортлар бирлашмасининг жамоаси, санаторий муассасалари ва хўжалиklarининг раҳбарлари Санаторий-курортлар бошқармасининг Бош директори Х. Ш. Маҳмудовга онаси

СИДДИКА аянинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этишади.

Қорақалпоғистон Республикаси Амударё тумани Қиличбой жамоа хўжалиғи аъзолари шу хўжалиқ раиси, Қорақалпоғистон Республикаси халқ депутати

Эркабой ИСМОИЛОВнинг вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур таъзия билдиради.

Дунёнинг 139 мамлакатини велосипедда кезиб чиққан ҳиндистонлик жаҳонгашта Рам Чандра Бисвас яқинда республикамиз бўйлаб саёҳат қилди. Сафари якунида у ёзувчи Дадаҳон Нурий билан кўришди. Қуйидаги суҳбатда Рамнинг ажойиб-ғаройиб саргузаштлари билан танишасиз.

-- Бу жаҳоноро сафар режаси Сизда қачон пайдо бўлган?

-- Ёшлигимда Оллохтаоло томонидан нимаики яратилган бўлса, Инсон уни кўриши, баҳраманд бўлиши керак, деган фикр билан яшардим. Айниқса, Калкутта университетининг жуғрофия факультетини тугатганимдан сўнг шу орзу-умидлар сабаб бўлдим, ёки Ҳимолай тоғлари бўйлаб қилган сафарим чоғида менга тасодифан ҳамроҳ бўлиб қолган дарвеш кишининг насиҳатлари сабаб бўлдим, ҳар қалай, 28 ёшимда шу сафар режаси менга тинчлик бермай қўйди. Мени рудантирган, энг эсда қоладиган кунлардан бири шуки, Индира Ганди хоним бу ниятимни қўллаб-қувватлаб, оқ йўл тилаган эди.

-- Сафарга отланишдан олдин тайёргарликлар кўрганингиз, журналист сифатида қалам тебрат олишингиз, рассомчиликдан хабардор эканлигингизни биламан.

-- Албатта, бундай масъулиятли сафарга йўлга тушишдан олдин одам ҳар нарсага тайёр бўлиши керак. Алпинист сифатида кўплаб экспедицияларда иштирок этганман, совуқ нималигини «тотиб» кўрганман. Денгиз остида сузиш машқини эгаллаганман. Хуллас, ҳаётнинг анча-мунча синовларидан ўтганман.

-- Узокда чўзилувчи, ҳали йўлда нималар кутаётганлиги ўзингизга ҳам номаълум бўлган бу сафарга молиявий томондан ҳам «тайёргарлик» кўрган бўлсангиз керак?

-- Нима десам экан, мана шу кўриб турганингиз—велосипед, унга ортиш учун олтиш килолик юк, яъни ихчам бошпана-чодир: кичик газ плитаси, идиш-товоқ, ёзув ҳамда расм дафтарлари солинадиган чарм қопчиқ ва ёнимда бир доллар билан йўлга тушганман. Қарга бормай одамлар мени шод-хуррамлик билан кутиб олиб кўзларида ёш билан кузатиб қолдилар.

-- Мана, ўн тўрт йилдан бери йўлдасиз. Бу ҳазилакам вақт эмас. Шу давр ичида бу «темир улов»ингиз билан

дунёнинг нечта мамлакатини да бўлдингиз? Энг эсда қоларли хотиралар ҳақида гапириб берсангиз.

-- Дунёдаги 139 мамлакатнинг минглаб шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб кезиб чиқдим. Шу кунгача 399200 километр йўл босиб, сизнинг ҳузурингизда ўтирибман. Газеталарнинг ёзишича, бу Ер билан Ой орасидаги масофадан анча кўпроқ экан. Темир «тойчоғ»имнинг филдиракларини ҳар икки ойда алмаштириб, Африка қитъасини айландим, Шимолий Европа мамлакатларидан Гренландия, Арктиканинг чексиз музлик «саҳралари»гача кириб бордим, Инсон вужудига қандайдир сеҳрли поклик бахш этувчи Шимол ёғдусининг мафтунни бўлдим. Азим Климанджоро чўққисига чикиб бордим. Бразилияни айланиб чиқдим. Америка, Латин Америкаси мамлакатларини кездим.

-- Дунёнинг ҳамма ерида яхши кишиларга йўлиқдим дедингиз. Сиз қийин аҳволга тушиб қолган пайтлар ҳам бўлдим?

-- Парижда мазам қочиб қолди. Операция қилишди. Соғайиб кетганимча анча даволанишга тўғри келди. Ҳамма харажатларни шаҳар мери кўтарди. Меҳрибон шифокорларни, ғамхўр парижликларни ҳеч қачон унутмайман.... Алясканинг 50 даражали совуғида қолиб, беҳуш ётганимда, Худонинг марҳаматини қарангки, тасодифан овчиларнинг кўзлари менга тушиб қолади. Чанала-

рига ўтказиб, бир неча чақирим наридаги қароргоҳларига олиб боришди. Ярим тунда кўзимни очиб, уларнинг мамнуният билан жилмайиб турган чеҳраларини кўрдим.

-- Журналист-ижодкор сифатида булар сиз учун жуда катта манба бўлиши

мумкин!

-- Шубҳасиз! Мен ҳар кунлик кўрган-кечирганларимни ёзиб бораман. Ҳозиргача 12 та қўлёзма - кундалик «китоб», эллик мингта яқин фотосурат, йўл-йўлакай менга совға қилинган кўпдан-кўп ҳар хил буюм ва ёдгорликларни почта орқали юртимга жўнатдим. Бу томондан жаҳоннинг барча почта тизими ходимлари хизматидан мен унумли фойдаланиб келмоқдаман. Яна шу жўнатмаларнинг кўпгина қисмини менинг сафаримга оид хабар ёки мақолалар эълон қилган жаҳоннинг юзлаб газета ва журналлари ташкил этади. Нега деб сўрасиз.

Эсон-омон юртимга қайтсам, мана шу сафарга оид барча эсдалик-ёдгорликлар

асосида Калкутта шаҳрида «Жаҳоноро» музейини ташкил этиш ҳамда кўпжилдли «Жаҳоннома» китобини тартибга солиб, бир неча тилларда нашр эттириш ниятим бор.

-- Агар сир бўлмаса айтсангиз, сафарингиз яна неча йилга чўзилиши мумкин?

-- Икки мингинчи йилгача бутун Ўрта Осиё мамлакатлари, Хитой ва Австралия ҳудудини айланиб чиқиб, юртимга қайтмоқчиман.

-- Сафарга жўнаётганимда ёнимда фақат бир долларим бор эди холос, деб айтдингиз.

Лекин пул ҳар доим керак-ку! Масалан, почта жўнатмалари учун.

-- Тўғри, пул зарур бўлиб қолади, айтганингиздай, почта жўнатмаларига ҳақ тўлашга тўғри келади... Ушанда, танишбилиш сармоядор дўстлар томонидан

юбориб туриладиган пуллар етмай қолса, кичкина махсус жомадонимни очиб,

«қизиқчилик» ҳунаримни бошлайман: бир қафт лезвияни қарсиллатиб чайнаб ютаман-да, бир оздан кейин оғзимдан узун қоғоз ўрами тортиб чиқараман ва одамларнинг кўз олдига шу қоғоздан янги доллар «ясаб»

кўрсатаман. Албатта, бундай «томоша»лардан икки-уч хилини кўрганлар қойил қолишади, пулни ҳам аяшмайди. Дарвоқе, шундай йўл билан, ҳалол ишлаб топилган дунё мамлакатлари пуллари ҳам анча-мунча бўлиб қолади. Улар бўлажак музейдан алоҳида ўрин олса керак.

-- Оилангиз ҳақида гапириб берсангиз.

-- Онам, учта синглим, учта укам бор. Калкуттада яшашади. Улар билан доим алоқа боғлаб тураман. Отам ҳақида сўрайдиган бўлсангиз, ўша мен Алясканинг эллик даражали совуғида беҳуш ётган куним вафот этган эканлар.

-- Тартиб бўйича сафарга куннинг маълум бир вақтида йўлга тушасизми?

-- Ҳа, қатъий тартибга риоя қиламан. Мен инсониятнинг ақл-заковати маҳсули бўлган дунёдаги барча динларни ҳурмат қиламан ва уларнинг расм-русумини бажо келтириб, саҳар соат 4 дан 6 гача -- икки соат давомида тоатибодат қиламан. Сўнг биров тайёргарлик кўриб, азонда соат 6 яримда йўлга тушаман...

(Меҳмон газетхонларга дастхат ёзиб берганда соат эрталабки «06,25» дақиқа эди).

Расм муаллифи ва суҳбатдош Дадаҳон НУРИЙ. Расмда: Рам Чандра Бисвас.

600 ЙИЛЛИК РАСМ

Яқинда археолог Нурмурод Очилов Пахтачи тумани ҳудудида қазилма ишлари олиб бораётган жойдан газ-молга чизилган ва ранглар билан жилланган расм топди. Шуниси эътиборлики, бўйи икки ярим, эни бир ярим метр бўлган бу расм ер остида юзлаб йил ётган экан. Чунки олимларнинг фикрича у XV асрда яшаган мусавир томонидан яратилган бўлиб, орадан қарий олти юз йил ўтса ҳам ўз жилосини йўқотмаган.

М. МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Бекназар бобо Худойназаров саксон ёшни қоралаб қолган. Пахтачи туманидаги Зиёвуддин кўрғонида бундай ёшдаги одамлар кўпчилик. Лекин Бекназар бобонинг ўз тенгдошлари орасида машҳур бўлишининг бир сабаби бор. Ҳамма гап шундаки, у киши уйдаги хоналарнинг бирини шинамгина музейга айлантирган.

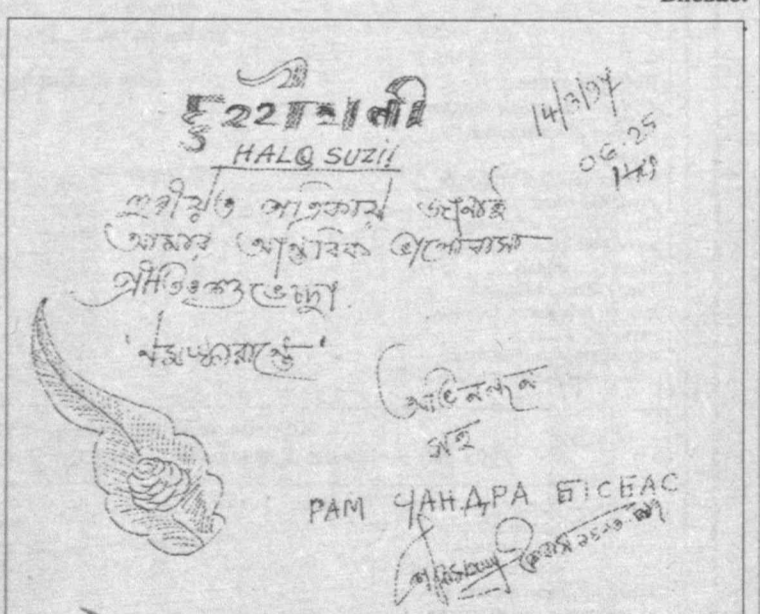
• Уй-музейда хонадон соҳибининг ўзи ясаган ўнлаб чолғу асбоблари ва умр йўлоши Робия момо тиккан кашталар ўрин олган. Бундан ташқари у ерда Ўзбекистоннинг турли шаҳар ва қишлоқларида тайёрланган нодир ва бежирим чолғу асбобларини ҳам кўришингиз мумкин. Қолаверса, Бекназар бобо яхшигина ўлкашунос ҳам. Буни музейдаги Пахтачи тумани ва Зиёвуддин кўрғонига оид ноёб тарихий ҳужжатлар, суратлар ҳам айтиб турибди.

И. НОРҚУВВАТОВ.

БЕКНАЗАР БОБОНИНГ МУЗЕЙИ

Ҳурматли «Халқ сўзи» газетхонлари! Ҳаммангизга Ўзбекистоннинг ўфзал ва мафтункор базоридан бардам кайфият ва саломатлик тилаб,

Сизнинг: Рам Чандра БИСВАС.

БИРИНЧИ АКАДЕМИЯ

Хозирги кунда ривожланаётган илм-фаннинг қайси бир соҳасини олиб қарамайлик мовароуннахрлик ва хуросонлик олимларнинг бу борадаги тарихий хизматлари бекиёс эканлигини кўрамиз. Айниқса, ўрта асрларда яшаган алломаларимизнинг ана шундай улушлари дунё микёсида салмоқлидир.

Диёримиздан чиққан Ал-Хоразмий, Ал-Фарғоний, Ибн Сино, Беруний, Мирзо Улуғбек каби юзлаб сиймоларимиз билан ҳақти равишда фахрланамиз. Уларнинг хизматлари туфайли ўша пайтлар янги дорилфунун ва академиялар ташкил этила бошлади. Чунки бу даҳолар яратиб кетган ўлмас асарлар, буюк кашфиётлар ҳақон илм-фани ва маданияти равнақида кўшилган улкан ҳисса бўлиш билан бирга, ўз навбатида маълум даражада ижтимоий-иқтисодий тараққиётга ҳам хизмат қилган. Шундай илмий даргоҳлардан бири тарихда «Маъмур академияси» номи билан машҳур бўлган билим масканидир.

Тарихий манбалардан маълумки, Абдуллоҳ ал-Маъмур 809 йилдан Марвада дастлаб халифа Хорун ар-Рашиднинг ноиб, 813 йилдан бошлаб эса халифа бўлади, 819 йилда эса Бағдодга кўчиб бориб, у ерда «Байт ул-ҳикмат», яъни «Маъмур академияси»га асос солган. Бу даргоҳда Ўрта Осиё ва Хуросондан келган йирик олимлар Ал-Хоразмий, Ал-Фарғоний, Хабаш ал-Марвазий, Абул Аббос ал-Жавҳарий ва бошқалар ижод қилишганлиги тарихдан яхши маълум. Ал-Хоразмий қаламига мансуб 20 дан ортиқ асарларнинг қарийб 10 таси ўшбу академияда ёзилганлигини тарихчилар бот-бот таъкидлашмоқда. Унинг энг буюк асари «Алжабр ал-муқобала» бутун дунёга маълум. «Алжабр» сўзи лотинча транскрипцияда «алгебра» ва кейинчалик Овропада «алгоритм» деб аталиб келинган тушунча -- Ал-Хоразмий демакдир. Шу билан бирга, ул зот «Зиж» асарини ҳам 830 йилда ёзиб, фалакиёт фани ривожига улкан ҳисса қўшгандир.

«Зиж» -- Ислонда яратилган дастлабки астрономияга оид асар бўлиб, кейинчалик кўп олимлар унга эргашиб «Зиж»лар ёзишган. Ал-Хоразмий ўз «Зиж»ида бошланғич меридиан сифатида Ҳинд анъанасига кўра, Арин (ҳозирги Ҳиндистондаги Ужайн) шаҳридан ўтган меридианни танлаган ва уни ўлчашда иштирок этган. Франциялик машҳур олим Петр Арин ғоясидан рудланиб, 1410 йилда ўзининг «Ер тасвири» номли асарини ёзганлигини кўпчилик билди. Бу асар нухасидан фойдаланган Христофор Колумб, китоб ҳошиясига ёзган эслатмаларига кўра Ернинг Аринга диаметрал қарама-қарши тарафида ўхшаш жой бўлиши кераклиги ҳақида тасаввур ҳосил қилган. Ал-Фарғоний эса Қоҳира яқинидаги Равзо

оролида «нилометр»ни, яъни Нил дарёси суви сатҳини ўлчовчи асбобни яратган, Куёш тугилишини олдиндан ҳисоблаб чиққан, снинг шарсимон эканлигини илмий жиҳатдан исботлаган, меридиан узунлигини ўлчagan.

X аср охири, XI аср бошларида худди шундай «Маъмур академияси» Хоразм пойтахти — Урганчада Хоразмшоҳ Абул Аббос ибн Маъмур томонидан ташкил қилинган эди. Бу илмий даргоҳда Ибн Сино, Беруний, тарихчи Ибн Мискавий, математик Абу Наср Ибн Ироқ каби етух олимлар ижод қилишган. Хусусан, Ибн Сино бу ерда тил илми билан бирга математика, физика, математика ва метафизикага оид масалалар билан ҳам шугулланган. Беруний эса дунёда биринчи глобус (диаметри 5 метр бўлган шар) ясаган. У ўз илмий асарларида дунёнинг тузилиши масаласида Птолимейнинг геоцентрик системасига суянса-да, осмон jismlарини геометрик тушунтириш асосида Коперникдан бир неча аср аввал Ерни коинотнинг маркази деб билувчи геоцентрик ва Куёшни коинот маркази деб ўрганувчи гелиоцентрик тизим тенг кучга эга, деган хулосага келган. У ҳаракат траекторияси ва осмон ёриткичлари шаклининг эллипсоид эканлиги ҳақида биринчи бўлиб фикр юритган олимлардан бўлиб, жойларнинг географик узоклигини, кенлигини аниқлаш йўлларини танлаб олишда муҳим кашфиёт қилган эди. Берунийнинг бошқа дунёлар мавжудлиги тўғрисидаги тахмини унинг илмий ютуқларидан бири эканлигини алоҳида таъкидлаш мумкин.

XV асрда эса Самарқандда Улуғбек астрономия мактаби ташкил этилди. Улуғбек 1424-1428 йилларда ўз атрофида тўпланган олимларнинг бевосита иштироки билан шаҳар яқинидаги Обираҳмат анҳори бўйида расадхона қурдирди. Доира шаклидаги бу улкан иморатнинг айланаси 47 метр,

баландлиги 31 метр бўлиб, Бобурнинг ёзишича, 3 қаватли бўлган. Расадхона Али ибн Исо Устурлобий, Абу Маҳмуд Хўжандий ва уста Иброҳим каби моҳир асбобсоз, мисгар ҳунармандларнинг бошчилигида барпо қилинган, астрономик ўлчов асбоблари билан жиҳозланган. Бу илмий даргоҳда Улуғбек билан биргаликда машҳур математик, астроном, замондошлари ўртасида «Афлотуни замон» фахрий номини олган Салоҳуддин Мусо ибн Муҳаммад Қозизода Румий, Гиёсиддин Жамшид Коший, «ўз даврининг Птоломейи» номи билан шуҳрат қозонган Алоуддин Али ибн Муҳаммад Али Қушчи каби кўпгина бошқа олимлар илмий кузатиш ва тадқиқотлар олиб бордилар. Улуғбекни дунёга танитган шоҳ асари «Зиж жадиди Қўрагоний» («Қўрагонийнинг янги астрономик жадвали») номли китобидир. Расадхонада олиб борилган кузатиш ва тадқиқотлар туфайли 1018 собита (қўзғалмас) юлдузларнинг ўрни ва ҳолати аниқланиб, уларнинг астрономик жадвали тузилган. Асарда Марказий Осиё, Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари бўйлаб жойлашган 683 географик нуқталарнинг Самарқанд кенлигига нисбатан координатлари белгилаб чиқилган. Улуғбек мактабининг эришган энг муҳим ва ажойиб, муваффақиятларидан яна бири математика фани соҳасида кўлга киритилган. Расадхона олимлари 3-даражали алгебрик тенгламалар ечимини кўрсатиб бир даражали синусни аниқлашга муваффақ бўлишди. Бир сўз билан айтганда, Улуғбекнинг астрономик жадвали ўша замондаги шунга ўхшаш жадваллар орасида беқийёс аниқ бўлганлиги билан ажралиб туради. Масалан, (эклиптиканинг экваторга) оғмалиги Улуғбек жадвалида 23 даража 40 дақиқа 17 сонияга тенг бўлиб, ҳозирги ҳисоб бўйича у 23 даража 30 дақиқа 49 сонияни ташкил этади. Бу рақамлар ўртасидаги тафовут ҳаммаси бўлиб, минус 32 сонияга тенг, холос. Шуларга солиштиргудек бўлсак, у бор-йўғи бир минутга икки сонияга фарқ қилади. Булар XV аср учун ғоят юксак аниқлик бўлиб, ҳозирги замон ўлчовларига жуда яқиндир.

«Зиж жадиди Қўрагоний»дан ташқари, Улуғбек «Тарихи арбаъ улус» («Тўрт улус тарихи») номли тарихий асар ҳам ёзган. Бу асар туркийларнинг ажод ва авлодлари, мўғил қабилалари ҳамда Чингизхон вафотидан кейин ташкил топган улуг юрт, Жўжи, Чигатой ва Элхонийлар улусининг қисқача тарихига бағишланган.

Ҳозирги замон маънавият ва маърифатининг шаклланишида маданиятимизнинг бебаҳо хазинаси бўлган «Маъмур академияси» ва унда фаолият кўрсатган буюк алломаларнинг хизмати беқийёсдир.

Олимжон ЭГАМБЕРДИЕВ,
Намаёган саноат-технология институтини доценти, физика-математика фанлари номзода.

ТИББИЙ ОДОБНОМА

«Тиббий одобнома». Бу ибора дугат бойлигимизга кириб келганига ҳали унча кўп бўлгани йўқ. Ваҳоланки, биз ўзоқ йиллар адабиёт адабиёт учун, санъат санъат учун, тиббиёт тиббиёт учун деган ақида билан яшадик. Тиббий одобнома ибораси эса медицина нафақат шифо билан, балки ахлоқ одоб билан ҳам шугулланиши, инсонларга маънавий озука эканлигини исботлади.

Кимё фанлари доктори, профессор Қудрат Асқаровнинг ҳаммуаблиқлиқдаги «Тиббий одобнома» китоби бизга ана шундай таълим беради. Аждодларимиз зақоси билан яратилган дуру жавахирлар бу рисолада ўзининг турфа рангдаги кўринишлари билан намоеён бўлади. Китобни бир-бир варақлаб сиз ундан тиббий маънавият сабогини оласиз. Биз олимнинг бу йўлдаги ижодига барака тилаб, ундан айрим ибратли ривоятларни сиз муштарийларга тақдим этишни лозим топдик.

АФСУС, БИЛМАГАН ЭКАНМАН

Қариган чоғида машҳур ҳақим Жолинуснинг кўзи кўрмай қолди. У кўзига қанчалик дори-дармон ишлатмасин, барибир фойдаси бўлмади. Охири тақдирга тан бериб, ўзини ўзи даволашдан воз кечди.

Кунлардан бир кун касал қидириб, кўчада қичқириб юрган табибнинг овозини эшитиб қолди. Жолинус ўша табибни қақриб келишни буюрди. Табиб келгач, ундан кўзини даволашни сўради.

Табиб ишга бел боғлаб, аввало сут келтиришларини буюрди. Келтирилган сутни катта қозонга қўйди ва қозон тепасига эса Жолинуснинг оёғини осмондан қилиб осиб қўйди. Сўнг қозон таёига ўт ёқа бошлади. Сутдан чиққан буғлар Жолинуснинг юзу кўзига урилиб, кўз очиргани кўймасди. Бир оз муддат ўтгандан кейин Жолинус диққат билан қараб, атрофни кўраётганини ҳис қилди. Жолинусни ерга туширишгач, у табибдан:

«Бу усул билан мени қандай даволадинг, бунинг сири нимада?» деб сўради.

«Сен қаердаёқ синиб ётган кўза парчалари устига пешоб қилгансан, кўза парчасига илон захри тушган. Натижада илоннинг захри буғланиб, бу буғ сенинг кўзинга кирган. Кўзингдан эса нур қочган. Мен захарни сут буғи билан ҳайдадим», -- деди табиб.

Жолинус бутун дунёга машҳур табиб бўлса ҳам, шунга ақли етмаганига ҳайрон қолиб: «Биласанми, мен кимман, Жолинус бўлман» дейди.

Жолинуснинг номини эшитиб кўрқиб кетган табиб, «Эвоҳ, мен бунга билмаган эканман, агар билганимда бу маҳалланинг ёнидан ўтишга ҳам журъат қилмаган бўлардим», -- деди.

БЕШ ЗҶР ТАБИБ

Улуғ ҳақим Ибн Сино кунлардан бир кун қаттиқ оғриб, кўрпа-тўшак қилиб ётиб олибди. Унинг шогирдлари, энг яқин дўст-биродарлари йиғилишибди. Улар яхши сўз айтиб улуг табибнинг кўнглини кўтаришга, кайфиятини яхшилашга ҳаракат қилишса, шогирдлари устозларини дори-дармонлар билан даволашга киришибдилар.

Ибн Сино дўст-биродарларига раҳматлар айтиб, шогирдларига эса шундай дебди:

-- Эй шогирдларим, меннинг куним битган кўринади. Шу боисдан даволайман, деб беҳудага ҳаракат қилманглар. Борди-ю, куним битиб вафот этсам, йиғи-сиғи қилиб ўтирманглар. Фақат ҳаққимга дуо қилиб, онда-сонда қадримни зиёрат қилсанглар бас. Ва яна устоз оламдан ўтди, энди табобат оқсайди, деб ҳам қайғурманглар. Ўрнимга беш зўр табибни қолдириб кетмоқдаман. Шу табибларнинг маслаҳатларига ҳам доим амал қилинглар, бошқаларини ҳам уларга даъват этинглар, -- дебди. Ибн Синонинг шогирдларидан бири:

-- Устоз, сиз айтган табиблар кимлар? -- деб сўрабди.

Шунда Ибн Сино:

-- Мен қолдириб кетаётган зўр табибларимнинг бири -- тозалик, иккинчиси -- парҳез, учинчиси -- бадан тарбиядир. Ва қолган иккиси мижоз билан кайфиятдир. Доимо покиза, озода бўлишлик, кўринган нарсани, яъни, овқатни келса-кел, маса еявермаслик, апил-тапил овқатланмаслик, бадан авзоларини ҳаракатсиз қолдирмаслик.

ТЕННИС

Жаҳонда ном қозонган баъзи спорт намояндаларининг «Халқаро майдонда узоқ йиллар давомида ўз «арзанда»лиги билан ҳукмронлик қилиб келган тенниснинг оммавийлик, мафтункорлик даври ўтди ва бундан буйунинг нуфузи пасая бориб, ўз «арзанда»лигини бошқа спорт турларига бўшатиб беради» деган башоратларига жавобан Швейцариянинг «Интернэшнл турнир Промушенс ЛТД» (ИТП) фирмаси аъзоси Ян Фруман «Кимки жаҳон теннисининг истиқболдаги тараққиётига, янада гуллаб-яшнашига шубҳа қилса, Ўзбекистонга келсин ва мен аминманки, уларнинг фикри ўзгаради», -- деган эди.

Ҳа, айти кунда халқаро миқёсдаги йирик профессионал теннис турларини уюштирувчи Сассон Какшури бошчилик қилаётган нафақат ИТП фирмаси аъзолари, балки дунёнинг бошқа йирик теннис ташкилотлари ҳам Ўзбекистонга Марказий Осиё ва Осиёда профессионал теннисни ривожлантириш, оммавийлаштириш маркази сифатида муносабат билдиришяпти ва жаҳон теннисининг истиқболдаги тараққиётини Ўзбекистон тимсолида кўришмоқда. Бунга аввало, мамлакатимизда жаҳон андозаларига мос теннис мажмуаларининг, кортларининг сони йилдан-йилга ошиб бораётгани, иккинчидан юртимизда ўтказиладиган халқаро миқёсдаги профессионал теннис турнирлари ҳам йилдан-йилга кўпаяётгани асос бўлмоқда. Том маънода халқаро майдонда юқори даражада нуфузга эга бўлган катта теннис ўзининг жозибадорлиги-ю, оммавийлиги билан, жаҳон андозалари даражасида сервис хизмати-ю, юқори савияли баҳслар мафтункорлиги билан, ҳуллас, бутун борлиги билан юртимизга кириб келмоқда.

Айни кунларда Наманганда ўсмирлар ўртасида профессионал теннис турнири ниҳоясига етаяпти. Унда жаҳоннинг 17

ЖАҲОН ТЕННИСИ ИСТИҚБОЛИ

мамлакатидан келган бўлғуси теннис «юдуз»лари қатнашяпти. Келгуси ҳафтада бу ёш истеъодлар Тошкент кортларига чиқишади. Бу турнирлар, албатта, ўсиб келаётган ёш авлод теннисчиларимизнинг халқаро майдонлар ҳавосини олишига, сайқал топиб келаётган маҳоратларини профессионаллар тажрибаси билан бойитишга ва эрта-индин жаҳон майдонда Ўзбекистон спорт шарафини муносиб ҳимоя қила олишларига имкон беради. Ёш истеъодлар маҳоратини ошириш, жаҳон кортларида бугун «юдуз» сифатида ҳукмронлик қилаётган теннисчиларнинг муносиб ўринбосарларини тайёрлаш йирик халқаро теннис ташкилотлари учун ҳам зарурки, Наманганда ўтказиладиган турнирлар каби

қатор мусобақаларни уюштириш билан бу эзгу ишга Ўзбекистон ҳам катта ҳисса қўшаётганлиги ва бу борада мамлакатимиз номи йирик давлатлар қаторидан ўрин олиб турганлиги, албатта, юртдошларимизда фахр ҳиссини уйғотади.

Юртимиз теннис мух-

ўтказилган аёллар ўртасидаги «Челленжер» мусобақасини бу йил мамлакатимиз 31 майдан 7 июнга қадар қабул қилади. Шуни алоҳида таъкидлаш жоизки, ўтган йили биринчи марта профессионалларга қарши кортга чиқишга муваффақ бўлган вакилларимиз учун Тошкент «Челленжер» турнири катта тажриба мактаби вазифасини ўтади. Айнан шу турнирда тўпланган тажрибалар боис аёллар теннис жамоамиз норасмий жаҳон чемпионати ҳисобланган Федерация кубоги мусобақаларида Осиё-Океания минтақасининг биринчи гуруҳига йўлланмани кўлга киритишди. Терма жамоамиз сафида мамлакатимиз спорт шарафини Ирода Тўлаганова, опа-сингил Ирина ва Оксана Ярикова, Наташа Никитина муносиб ҳимоя қилишди.

Шунингдек, яқин кунларда мамлакатимиз эркаклар терма жамоасига номзодларни саралаб олиш учун республика миқёсидаги мусобақа ўтказилиши режалаштирилган. Чунки, июль ойида эркаклар терма жамоамиз Девис кубоги учун баҳсларда Осиё-Океания минтақасининг биринчи гуруҳидаги мавқени сақлаб қолиш учун Япония терма жамоасига қарши ўйнайди. Тўғри, мамлакатимизда Олег Огородов, Дмитрий Томашевич, Вадим Куценкога тенг келадиган теннисчилар йўқ ва айнан улар терма жамоамиз асосий таркибини ташкил этади. Лекин Вадим Куценко яқинда Исроилда ўтказилган сателит турнирида жиддий жароҳат олди. Терма жамоада унинг ўрнини ким эгаллаши муаммоси пайдо бўлганидан сўнг, Ўзбекистон теннис федерацияси юқоридаги саралаш турнирини уюштиришга қарор қилди.

Расул ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МИЛЛИЙ КУРАШ

Тарихий илдиизи асрлар қаърига сингиб кетган миллий курашимиз собиқ иттифок даврида халқимизнинг миллий гуруҳ ва ифтихорини уйғотувчи восита сифатида атай эътибордан соқит қилинди. Унинг ўрнига асли илдиизи бизнинг миллий курашга бориб уланувчи самбо ва дзюдо каби спорт турлари кенг тарғиб этилди.

Мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки йилларданок миллатнинг асл қиёфасини белгиловчи, унутилаётган урф, қадриятларимиз қаторида миллий кураш аъналарини ҳам тиклашга катта эътибор берилди. Ат-Термизий, соҳибқирон Амир Темур, Баҳовуддин Нақшбанд, Пахлавон Маҳмуд, Захриддин Бобур хотирасига бағишланган бир қатор йирик халқаро турнирлар уюштирилди. Расмий доирада унутилаётган, аммо халқ дилида, тўю-томошаларида яшаб келган бухороча, фарғонача кураш каби миллий спорт турларимиз бугун халқаро майдонга чиқа бошладики, бу ҳар бир ўзбекнинг миллий гурурини, ифтихорини уйғотмоқда, қалбига фахр туйғусини солмоқда. Аввалги халқаро турнирларда Марказий Осиё ва Грузия, Россия полвонлари қатнашган бўлса, бугун Термизда бошланган миллий кураш бўйича ат-Термизий хотирасига бағишланган аънавий халқаро турнир даврасига Туркия ва Япония полвонлари ҳам чиқиши кутуляпти.

Турнир голиби Ўзбекистон Президентининг шахсий мукофоти -- «Нексия» энгил машинаси билан тақдирланади. Мусо-

бақада иккинчи ўринни эгаллаган полвон учун эса Сурхондарё вилоят ҳокимлиги «Дамас» машинасини мукофот сифатида таъсис этган. Учинчи мукофот ҳам Ўзбекистон автомобиль саноати намунаси -- «Тико» энгил машинаси. Уни республика ёшларининг «Камолот» ҳамғармаси таъсис этган.

Мутахассисларнинг эътирофи этишича, асосий баҳслар бизнинг полвонлар ўртасида боради. Фахат бу сафар ким голиб чиқишини олдиндан айтиш мушкул. Бош мукофотни қашқадарёлик полвон оладими ёки ҳар галгидек, мезбонлар ўз ориятларини даврада билиб, «Нексия»нинг «четта чиқишига» йўл қўйишмайди? Буни биз келгуси ҳафтада билиб оламиз. Мамлакатимиз курашсеварларини эса айни кунда Термиз ўзига чорламоқда. Бизга хабар қилишларича, Қашқадарёнинг полвонман деган ҳар бир фуқароси, аллақачон, Термиз меҳмонхоналарини банд этишган.

Р. ЭРМУҲАММАД

Халқ сўзи

13

5 апрель

КАЛЕЙДОСКОП

• Спорт гимнастикаси бўйича Ўзбекистон кубоги баҳсларида таниқли спортчимиз Оксана Чусовитина қатнашмаган бўлса-да, мусобақа қизқарди ўтди. С. Бахриддинова (Тошкент), С. Гордеева (Чирчиқ), Н. Дзюндзак (Андижон), И. Валеев, Т. Қурбонбоев, Ш. Мамдалиев (ҳаммаси Тошкентдан) мусобақа совриндорлари бўлишди.

• Камондан отиш бўйича Ўзбекистон чемпионатида Қозоғистон вакиллари ҳам қатнашди. Дўстона вазиятда ўтган мусобақада «дуранг натижа» қайд этилди. Яъни, аёллар баҳсида фарғоналик О. Абдухайрова, эркаклар баҳсида чимкентлик А. Ли нишонни аниқроқ олишди.

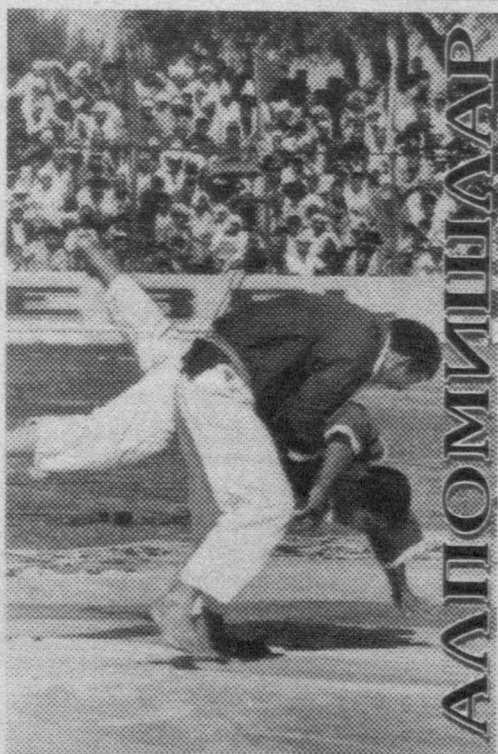
• Пойтахтимиздаги МҲСК спорт мажмуида эркин кураш бўйича мамлакат чемпионати ўтказилди. Ўз вази тоифалари бўйича Адҳам Очилов, Дамир Заҳаридинов, Рамил Исламов, Сағит Катиновасов, Сослан Фраев, Ҳошим Ҳақимов, Шермуҳаммад Қўзиев шохсушага кўтарилишди.

• Трамплин бўйича Амстердамда ўтказилган «Флауэр кав» халқаро турнирида 18 мамлакат спортчилари қатнашди. Унда ҳамюртимиз Елена Савельева шахсий дастур бўйича сакраш бобида аввалига пенкадамлик қилди. Сунги кун киқина хатога йўл қўйиб, якуний натижа бўйича учинчи поғонага тушиб кетди. Синхрон сакраш бўйича Елена германиялик Анна Догонидзе билан бирга турнирнинг бош мукофотини кўлга киритди.

• Мини-футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати баҳслари дастлаб икки гуруҳда олиб борилди. Биринчи гуруҳда «Термо» (Самарқанд), «Темирўлчи» (Қарши) жамоалари, иккинчи гуруҳда «Турон» (Андижон) ва «Кимёгар» (Чирчиқ) жамоалари голиб чиқишди. Ярим финалда «Термо» клуби «Кимёгар»ни (4:1), «Турон» эса «Темирўлчи»ни (11:0) мағлубиятга учратди. Финалда андижонликлар самарқандликлардан 3:0 ҳисобида устун келди. Учинчи ўрин чирчиқликларга насиб этди.

КАЛЕЙДОСКОП

АЛЛОМИШЛАР
ЎТГАН БУ ЭЛА

ТИРИЛИБ КЕЛДИ

Дунёда Яратган эгамдан бошқа ҳамма янглишар экан. Ҳаттоки Азроил ҳам! Социализм деган тузум гуруллаб турган даврда бир заводнинг директори оламдан ўтган эди. Фалакнинг биз билмайдиган ўйинлари ҳам бор экан шеклли, шунга қўра «жазосини ўтаб келсин», деган буйруқ берилибди-да, ўша одам яна тирилиб, бу дунёга келди. Нима ҳам дердик, у дунёнинг ишлари ҳам бизлар ўйлаганчалик пишиқ-пухта эмас экан. Бул бечоранинг хужжатлари, номаи аъмоли кўп қоғозлар ичида аралшиб кетибдими, ҳуллас, ўн беш йилдан кейин хато ўлгани маълум бўлиб, яна бу ёққа сургун қилинибди. Мана, боқкиш уйига келаётир...

Уйига келса, бояги саройдай қилиб қурган ўйи ўз ўрнида турибди-ю, лекин ичи хувуллаб қолган. Улганида етти ёшида қолган ўгли Азберган хирдеккина йигит бўлибди. Бироқ усти-боши юпун. Унида ўглидан бошқа ҳеч ким йўқ. «Отангман» десаам ишонмайди, кун бўйи оғзи кўпириб, зўрга ишонтирди.

— Уйдаги мол-мулк қаёққа кетди? — сўради ўглидан.

— Ҳаммасини мамулям сотиб йўқ қилди, оборотта кетди.

— Обороти нима?

Ўгли тишининг орасидан чирт эттириб, қулди.

— Оборотни тушунмайсизми! Сотади, пул қилади, нарса олади, яна сотади, айлантиради -- оборот-да шу...

— Аҳмоқ! Энди бизнинг ишимиз савдогарчилик бўлиб қолдими? Узи қаёқда?

— Икки йил бўлди, савдогарчиликка бориб юрган юртидан бировга тегиб кетди.

КАХКАҲА

МУРОДБОЙ

Муродбой Низанов -- бугунги кун қорақалпоқ ҳажвиясида сарбон адиллардан. Уни мақтайман деса гап кўпу, лекин уч жиҳатини айтмай ўтсак бўлмайди.

Биринчидан, Муродбой ўзбек ҳажвиясининг ашаддий ...мухлиси! Қолаверса, таржимони ва тарғиботчиси ҳам. Узи фахрланиб юради: менинг китобимга Саид Аҳмад сўзбоши ёзиб, оқ йўл тилаган... Менинг асарларимни Носир Фозилов ўзбекчалаштирган... Саид Аҳмаднинг юбилейи бўлаётганда мен Нукусдан Тошкентга келиб, табрик ёзиб бериб кетганман, ишонмасанг, ана, «Шарқ юлдузи»ни ўқи...

Иккинчи жиҳати шу кунларда Муродбойнинг номи Қорақалпоғистондан чиқиб, Ўзбекистонга, Ўзбекистондан ўтиб жаҳонга танилиб бораётир, яъни кечагина «шогирдман» деб юрган ҳажвчи бугун «мировой» адибга айланиб қолди. Оқсоқол адиб Саид Аҳмад Муродбойга оқ йўл тилаётди, унинг келажаги жуда порлоқ эканини тўғри башорат қилган экан: Муродбой кейинги йилларда шунақа асарлар ёздики!... Драма, ҳажвия, ичак узди комедиялар, долзарб публицистик мақолалар -- санаб охирига етиш қийин. Худо бераман деса, беравераркан -- унинг комедиялари давлат мукофотига ҳам қўйилди (ўзимизда Ҳамза театрида қўйилган «Ноёб нусха» комедияси эсингиздадир?). Бу борада Муродбойнинг лавозими ҳам ўсиб, каттақон нашриётга директор бўлиб кетди! Туф-туф, кўз тегмасин, устозлари яхши одамлар-да, унинг. Ўзбек тилида китоблари чиқди. Хуллас, ҳамма ишлари ҳам гумбиллаб турибди.

Учинчи жиҳати -- Муродбойнинг мухлислари жуда кўп. «Табассум»чиларни айтайми, китобсевар мухлисларини, миниатюра ишқибозларини ёки комедия шинавандаларини? Мана энди «Халқ сўзи» газетаси муштарийлари ҳам Муродбойнинг янги асарлари билан танишиб, унинг ашаддий мухлисига айланадилар, деган умиддаман.

ТАРЖИМОН.

ДЕТАНДА...

• ҲАЖВИЯЛАР

— Оқ, бевафо хотин! Билувдим-а шундай қилишини.

Тирилиб келган амалдор ҳўрсиниб, уйида у ёқдан бўёққа юра бошлади.

— Яхши менинг партбилетимни олиб чиқ, райкомга бориб бир гаплашиб келайин, -- деди сўнг.

Йигитча отасига қараб, антанг бўлиб қолди.

— Партбилетингизни мамулям ахлатта ташлаб юборди-ку...

— Нима-ним?...

Тирилиб келган амалдор чап кўкрагини ушлаб гурсиллаб қулади.

Бу сафар Азроил янглишмаган эди.

ҚЎШИМЧА САВОЛ

Ҳозирги вақтда эл ичида «домлар билсанг ҳам қўймайди», деган фикр пайдо бўлган. Мен худди мана шу гапнинг ёлгон эканини исботлаш учун, институтга кирган кунимдан бошлаб китобнинг изига тушдим. Кўча кезмайман, маишатга бормайман, эси-дардим китоб, китоб. Имтиҳонлардан ўз кучим билан ўтмоқчиман! Қани, қўймай кўрсин-чи.

Ярим йиллик синовлар

бошланди. Биринчи марта имтиҳон топширапман.

— Ўқинг-чи, саволни, -- деди домла.

Чопадиган от бўлиб кетдим-ов ўзи ҳам! Китоб ўқиган одамга нима бу саволлар.

— Иккинчи саволга ўтинг.

Буни ҳам қўйиллатдим.

— Учинчи саволга...

Учинчи саволни ҳам қарсиллатиб ташладим. Ўқиганман-да.

— Бўлди. Энди қўшимча савол бераман. Билсангиз беш, билмасангиз ўпка ўзингизда.

Хўш, савол шундай: сессияни муваффақиятли топшириш учун нима қилиш керак?

Ана холос, шуям савол бўлди?

— Яхши ўқиб-тайёрланиш керак, -- дедим.

— Яна?

Ростини айтсам, яна нима қилиш кераклигини билмасдим, тилим тутилиб қолди.

— Боринг, тайёрланиб келинг, -- деди домла дафтарчамни олдимга ташлаб.

Сиртта чиқишим билан талабалар атрофимни ўраб олди.

— Нима бўлди, неччи...

— Йиқилдим, -- дедим.

— Ие, нега?

— Учта саволга ҳам жавоб бердим, лекин қўшимча саволни билмадим. Қўймади, шундан кейин.

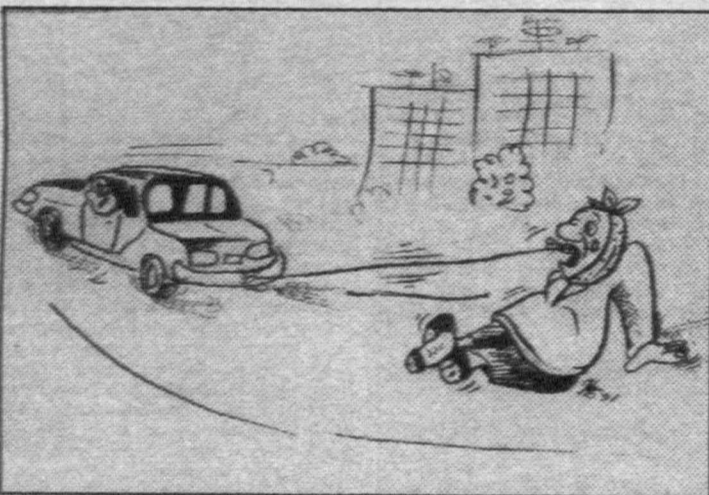
— Энг осони қўшимча саволку ўзи, -- ҳаммаси бидирлаша кетди. -- Биз бирортаям саволга жавоб беролмадик, лекин қўшимча саволни ўйнатиб қўйдик!

— Қанақа эди саволи?

— Ҳаммага бир хил-ку қўшимча савол...

Йигитларнинг биттаси дафтарчасини секин очиб

РАССОМ ХАНДАСИ

Рассом Баҳром НИЁЗОВ.

ШУНАҚАСИ ХАМ БЎЛАДИ

ҲАЗАЛ, РАҚАМ 12

Келур икки сулув, аҳ-аҳ, позлари мўллагон эрди, бири гунча эди паҳқос, бири сал гуллагон эрди,

Худо урғон эса бизни ки ёшиқдин бужур айлаб, Бу икковни ясаб саллиқ эгам ҳам қўллагон эрди.

Ҳайит айёмида одрас, аларни зап очибурки, Кўзим ўйнаб, ёниб ўнкам, тамоғим чўллагон эрди.

Табассум қилса, деб зора ҳайитлик берсам, олмайлар,

Алар балки табассумин тонгдаёқ пуллагон эрди.

Кетларига тикласам лол, имон келтир деди Раҳмон.

Бузуқ ўйларни лек Шайтон бошимга дўллагон эрди.

Алар юлдуз ахир, Гулмат, на қўл етгай, на пул етгай,

Сани тақдир тамошога шунчаки йўллагон эрди.

ГУЛМАТ.

1984 йилда тикланди.

Муродбой НИЗАНОВ.

кўрсатди. Бели букилмаган юз сўмликлар!

-- Бу нима?

-- Эндиги имтиҳоннинг кўшимча саволи...

РУЛЬ

Олис районларнинг биридаги ўртача корхонага директорликка номзод қилиб кўрсатилган Тоймасов буйруқ олиб кетиш учун бошқарма бошлиғи олдида келди. Бошлиқ у билан анча вақтгача гурунглашиб ўтирди. Номзод унга маъқул келди шеклли, кадрлар бўлимининг бошлиғини чақирди-да, буйруқ тайёрлаш учун кўрсатма берди.

— Сиз боғни бир айланиб келинг,-- деди у Тоймасовга. -- Айтгандай, боғдан келаверишда биринчи бостирма тагида бир енгил машина турибди, унияма диққат билан кўринг. Маъқул десангиз, шу машинани сизнинг хизматингизга ажратамиз.

Тоймасов боғ томондан чопқиллаб келди.

— Ҳов оқсоқол, -- деди у ҳовлиқиб, -- машинанинг рули йўқ-ку!

Бошлиқ мийиғида қулди.

— Олаверинг... Машинанинг рули бизда туради.

Тоймасов жим бўлиб қолди-да, сўнг: -- Розиман, -- деди бош эгиб.

-- Баракалла! -- деди бошлиқ хурсанд бўлиб. -- Ҳозир директорликка тайинланганингиз ҳақида буйруқни оласиз. Сиздан олдинги икки йигит рулни сўрагани учун буйруқ ололмай кетган эди...

Қорақалпоқчадан Музаффар АҲМАД таржималари.

ХАЛҚ СЎЗИ
НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
А. УСМОНОВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва ҳаётлар 36-29-89;
Қиллоқ хўжайли 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маиновият 36-35-60;
Тури муҳаррират 33-10-28;
Эъланлар 36-09-25, Вазир-33-10-60

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.
Навбатчи муҳаррирлар--
Т. Далиев, О. Раҳмон.
Компьютерда саҳифалашчи--
Рустам АЗИМОВ.